

Evropská
komise

Evropská unie

co je a co dělá

Rukopis byl dokončen v roce 2017

Evropská komise a žádná osoba vystupující jejím jménem není zodpovědná za využití níže uvedených informací.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018

© Evropská unie, 2018

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Všechny obrázky: © Shutterstock, © Fotolia

HTML	ISBN 978-92-79-76873-6	doi:10.2775/461166	NA-01-16-996-CS-Q
Print	ISBN 978-92-79-63359-1	doi:10.2775/731017	NA-01-16-996-CS-C
PDF	ISBN 978-92-79-63376-8	doi:10.2775/56740	NA-01-16-996-CS-N

Obsah

Evropská unie: co je a co dělá – Úvod	5
1. Evropská unie v kostce	7
2. Co Evropská unie dělá	11
3. Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření	49

Evropská unie:

co je a co dělá

ÚVOD:

O ČEM JE TATO PUBLIKACE

Tato publikace je průvodcem Evropskou unií (EU) a tím, co dělá.

V prvním oddíle je stručně objasněno, co je to Evropská unie.

Druhý oddíl nazvaný „Co Evropská unie dělá“ popisuje činnost EU v 35 různých oblastech, jejímž cílem je zlepšit životy občanů v Evropě i mimo ni.

Třetí oddíl s názvem „Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření“ popisuje orgány v centru rozhodovacího procesu EU a to, jak se jejich rozhodnutí promítají do jednotlivých opatření.

Modře vytištěné části textu obsahují odkazy (hyperlinky) na podrobnější informace obsažené v HTML a PDF verzích této publikace, které jsou dostupné na internetové adrese www.publications.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/cs/

1 Evropská unie v kostce

Jádrem EU je **28 členských států***, které patří k Unii, a jejich občané. Jedinečným znakem EU je skutečnost, že ačkoli všechny členské státy zůstávají svrchovanými a nezávislými zeměmi, rozhodly se určitou svou „svrchovanost“ spojit v oblastech, v nichž je smysluplná spolupráce.

V praxi to znamená, že členské státy svěří některé ze svých rozhodovacích pravomocí společným orgánům, které vytvořily, aby bylo možno o konkrétních záležitostech společného zájmu rozhodovat demokraticky na úrovni EU.

Na rozhodování na úrovni EU se podílí několik orgánů, konkrétně:

- **Evropský parlament**, který zastupuje občany EU a je jimi přímo volen,
- **Evropská rada**, kterou tvoří hlavy států nebo předsedové vlád členských států EU,
- **Rada**, která zastupuje vlády členských států EU, a
- **Evropská komise**, která zastupuje zájmy celé EU.

* Dne 29. března 2017 podalo Spojené království formální oznámení podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii, v němž informovalo o svém záměru vystoupit z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

Členské státy Evropské unie (2017)
 Kandidátské země a potenciální kandidátské země

Nové právní předpisy obvykle navrhuje Evropská komise, zatímco Evropský parlament a Rada (která se nazývá též Radou Evropské unie) je přijímají. Členské státy a dotčený orgán nebo orgány EU je poté provádějí. Více informací o tom, jak EU vydává rozhodnutí a jak je provádí, obsahuje třetí oddíl této publikace.

EU dosáhla mnoha úspěchů. Vytvořila například jednotný trh, který je založen na „čtyřech svobodách“ s volným pohybem osob, zboží, služeb a kapitálu mezi všemi členskými státy. Jednotný trh znamená, že se více než 500 milionů občanů EU může volně pohybovat a usazovat kdekoli v Unii podle svého přání. EU vytvořila jednotnou měnu, euro, jež je nyní důležitou světovou měnou a která zajišťuje vyšší účinnost jednotného trhu. EU vypracovala rovněž Listinu základních práv Evropské unie, která chrání určitá politická, sociální a ekonomická práva občanů EU a osob trvale pobývajících v EU. EU jde příkladem rovněž v oblasti ochrany životního prostředí a řešení změny klimatu. To je jen několik málo dosavadních úspěchů.

Smlouvy EU

Každé opatření přijaté EU je založeno na smlouvách, jež dobrovolně a demokraticky schválily všechny země EU. **Smlouvy** stanoví cíle Evropské unie a pravidla týkající se fungování orgánů EU, způsobu přijímání rozhodnutí a vztahů mezi EU a jejími členskými státy.

V určitých zvláštních případech se ne všechny členské státy účastní všech oblastí politiky EU. Ačkoliv je například euro jednotnou měnou celé EU, eurozóna má v současnosti (v roce 2017) pouze devatenáct členských států, přičemž dva členské státy se rozhodly pro neúčast a zbývající země dosud nesplňují kritéria pro vstup do eurozóny. Dvacet dva členských států je členy schengenského prostoru, který umožňuje volný pohyb bez cestovního pasu, a šest členských států zachovalo své vlastní hraniční kontroly.

Výhled do budoucna

Aby mohl evropský projekt pokračovat, představil předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie dne 14. září 2016 pozitivní program pro Evropu, která chrání, posiluje a brání. Toto poselství uvítal Evropský parlament i vedoucí představitelé EU-27 na bratislavském summitu dne 16. září 2016.

Práce na pozitivním programu pokračovala v březnu 2017 **bílou knihou Komise o budoucnosti Evropy**, která nabídla pět možných scénářů, jak by mohla EU vypadat v roce 2025. Na základě bílé knihy přispěla Komise k debatě řadou tematických diskusních dokumentů, které představovaly různé možnosti v určitých oblastech politiky EU: sociální rozměr Evropy, využití potenciálu globalizace, prohloubení hospodářské a měnové unie, budoucnost evropské obrany a budoucnost financí EU.

Dne 25. března 2017 se vedoucí představitelé EU-27 sešli, aby oslavili **60. výročí Římských smluv**, které založily Evropské hospodářské společenství, předchůdce dnešní EU. V **Římském prohlášení**, které bylo přijato na konci oslav, hlavy států nebo předsedové vlád EU-27 představili společnou vizi pro nadcházející roky a dohodli se na tom, že chtějí „učinit Evropskou unii silnější a odolnější prostřednictvím ještě větší jednoty“.

Nyní se otevřely nové příležitosti k zapojení do širší reformy Evropské unie. K řízení této reformy a k podnícení diskuse navrhl předseda Komise Juncker ve svém **projevu o stavu Unie** dne 13. září 2017 plán na vybudování jednotnější, silnější a demokratičtější Unie. Diskuse o budoucnosti Evropy budou zahrnovat debaty v parlamentech, městech a regionech, jež povedou k případnému mimořádnému zasedání Evropské rady v rumunském Sibiu dne 30. března 2019.

Co Evropská unie dělá

Druhá část této publikace představuje shrnutí činnosti EU v 35 různých oblastech politiky, včetně užitečných odkazů na další informace.

Migrace a azyl

Společná migrační a azylová politika EU pomáhá Evropě účinně řešit problémy související s migrací.

12

EVROPSKÁ UNIE: CO JE A CO DĚLÁ

Od roku 2015 požádalo o mezinárodní ochranu v EU více než 3,2 milionu uprchlíků, z nichž mnoho prchalo před válkou a terorem v Sýrii a jiných neklidných zemích.

Co EU dělá

K řešení mnoha problémů způsobených migrací do Unie, včetně osob, které žádají o mezinárodní ochranu, vypracovala EU **společnou migrační a azylovou politiku**. Tato politika zahrnuje tato opatření k řešení krize:

EU vyčlenila na řešení uprchlické krize a na financování projektů k uspokojení nejnaléhavějších humanitárních potřeb uprchlíků, kteří připlouvají k evropským břehům, částku přes 10 miliard EUR. EU poskytuje humanitární pomoc také uprchlíkům a migrantům v zemích mimo EU a podporuje úsilí o odstranění příčin nelegální migrace.

Na základě návrhu Evropské komise souhlasily členské státy s přemístěním žadatelů o azyl z Řecka a Itálie do ostatních zemí EU. EU chce vytvořit také bezpečné a legální cesty pro vstup žadatelů o azyl do EU. Dobrovolný program přesídlení, na kterém se členské státy dohodly, předpokládá přemístění 22 500 osob ze zemí mimo EU do některého z členských států EU. EU usiluje o zvýšení míry navracení nelegálních migrantů, kteří nemají právo na pobyt v EU, do jejich domovské země.

EU a Turecko se v březnu 2016 dohodly na tom, že nelegální migranti a žadatelé o azyl přijíždějící na řecké ostrovy z Turecka mohou být navraceni zpět do Turecka. Za každého Syřana, který byl vrácen z řeckých ostrovů do Turecka po neoprávněném vstupu, převezme EU z Turecka Syřana, který se o nelegální cestu nepokusil. To vedlo k významnému poklesu počtu nelegálních migrantů přijíždějících na ostrovy. EU poskytla k uspokojení potřeb uprchlíků pobývajících v Turecku částku ve výši 3 miliard EUR.

Od roku 2015 bylo v Egejském a Středozemním moři díky italským a řeckým záchranným operacím a činnosti Evropské pohraniční a pobřežní stráž, která byla zřízena v roce 2016, zachráněno více než 620 000 životů.

Komise navrhla hlubokou reformu stávajících právních předpisů v oblasti azylu v souladu se současnými a budoucími potřebami. Základní zásada zůstane stejná: lidé by měli požádat o azyl v prvním členském státě EU, do něhož vstoupí, ledaže mají rodinu jinde, pokud je však určitý členský stát přetížen, musí v EU existovat solidarita a spravedlivé sdílení odpovědnosti.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/migration-and-asylum_cs

@EUHomeAffairs

Hranice a bezpečnost

Evropská unie usiluje o vytvoření bezpečnostní unie k zajištění větší bezpečnosti v Evropě bojem proti terorismu a závažné trestné činnosti a posílením evropských vnějších hranic.

EU poskytuje svým občanům prostor bezpečnosti, svobody a práva bez vnitřních hranic. Celkovým cílem **bezpečnostní unie** je učinit z tohoto prostoru bezpečnější místo. EU a členské státy spolupracují při řešení terorismu a násilné radikalizace, závažné a organizované trestné činnosti a počítačové kriminality.

Co EU dělá

EU zaměřuje svá opatření na podporu členských států, a to prostřednictvím:

- výměny informací mezi vnitrostátními donucovacími orgány, celními úřady a pohraniční stráží,
- operativní spolupráce s podporou agentur EU,
- odborné přípravy, výměny osvědčených postupů, financování, výzkumu a inovací.

Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (**Europol**) spojuje členské státy při vyšetřování případů

závažné a organizované trestné činnosti. Komise usiluje taktéž o zajištění „interoperability“ různých informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace, tj. schopnosti těchto systémů vzájemně komunikovat, do roku 2020.

EU modernizovala a posílila své právní předpisy, harmonizovala definici teroristických trestných činů a kriminalizovala vycestování teroristů, jejich výcvik a financování. S podporou **centra excellence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci** zintenzivňuje EU úsilí o předcházení radikalizaci a řešení problému souvisejícího s návratem zahraničních teroristických bojovníků. Prostřednictvím internetového fóra EU usnadňuje Komisi spolupráci mezi hlavními internetovými společnostmi, donucovacími orgány a občanskou společností s cílem omezit přístup k nelegálnímu obsahu na internetu a poskytnout účinnou alternativní argumentaci v boji proti teroristické propagandě.

S cílem čelit rostoucí hrozbě počítačové kriminality a kybernetických útoků navrhla Komise opatření k posílení struktur a kapacit EU v oblasti kybernetické bezpečnosti, včetně posílení úlohy **Agentury EU pro kybernetickou bezpečnost** (Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací), a to za plné spolupráce ze strany členských států.

Díky **Schengenské úmluvě** byly na mnoha vnitřních hranicích EU postupně zrušeny kontroly. Migrační krize a měnící se bezpečnostní situace v minulých letech ukázaly, že schengenský prostor potřebuje silnější vnější hranice. V roce 2017 přijala EU nová pravidla týkající se vnějších schengenských hranic k posílení kontrol všech osob na základě příslušných databází, aby bylo zajištěno, že tyto osoby nepředstavují hrozbu pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost. Více než 1 700 úředníků z nové Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž nyní pomáhá příslušníkům pohraniční stráže v členských státech hlídkovat na místech, jako je Řecko, Itálie, Bulharsko a Španělsko.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/borders-and-security_cs

@EUHomeAffairs

Hospodářství, finance a euro

Hospodářská a měnová unie a euro zajišťují společné základy pro větší stabilitu, růst a prosperitu v celé Evropě.

Hospodářská a měnová unie sjednocuje a integruje ekonomiky v EU prostřednictvím koordinovaných hospodářských a fiskálních politik, společné měnové politiky a společné měny, eura. Jedná se o účinný nástroj k zajišťování zaměstnanosti, růstu, sociální spravedlnosti a finanční stability; tato činnost však dosud probíhá a je třeba ji dokončit.

Co EU dělá

Hospodářské a finanční politiky EU v eurozóně a EU usilují o:

- podporu růstu a zaměstnanosti,
- podporu makroekonomické a fiskální stability,
- zlepšení efektivního fungování hospodářské a měnové unie,
- podporu investic,
- prevenci a nápravu makroekonomické nerovnováhy,
- pomoc při koordinaci vnitrostátních strukturálních politik a
- podporu prosperity za hranicemi EU.

V reakci na hospodářskou a finanční krizi v roce 2008 byla správa ekonomických záležitostí EU posílena, a to zdokonalením Paktu o stabilitě a růstu, fiskálních pravidel, která musí členské státy dodržovat k usnadnění a zachování stability hospodářské a měnové unie. Země, které byly vyloučeny z finančních trhů, jako je Řecko, obdržely finanční a politickou podporu a pro tyto případy byl vytvořen Evropský mechanismus stability jako trvalé řešení eurozóny.

Zaveden byl rovněž **postup při makroekonomické nerovnováze** za účelem sledování a nápravy možného problematického hospodářského vývoje v jednotlivých členských státech a zabránění tomu, aby se tento vývoj nepříznivě dotkl ostatních členských států.

Euro, které je v oběhu od roku 2002 a které používá více než 339 milionů občanů v devatenácti členských státech, je druhou nejdůležitější světovou měnou za americkým dolarem. Jednotná měna je praktická pro občany a dobrá pro obchod a představuje důležitý výdobytek evropské integrace.

Investiční plán pro Evropu s částkou ve výši 315 miliard EUR, který byl přijat v listopadu 2014, usiluje o návrat investic k historickým tendencím v období před krizí v roce 2008. **Evropský fond pro strategické investice** poskytl do září 2017 částku přesahující 236,1 miliardy EUR ve formě **schválených investic**. V důsledku podpory z fondu bude mít podle očekávání přibližně 454 000 malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací prospěch z lepšího přístupu k financování.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/economy-finance-and-euro_cs
Diskusní dokument Evropské komise o prohloubení hospodářské a měnové unie

facebook.com/EUeconomy

@ecfin

Podnikání a průmysl

EU usiluje o to, aby byly její průmysl a podniky konkurenceschopnější, a prostřednictvím příznivého podnikatelského prostředí podporuje zaměstnanost a růst.

Obchodní a průmyslová politika EU má zlepšit podnikatelské prostředí, vytvářet podmínky příznivé pro podnikání a tvorbu pracovních míst a zajistit snazší přístup malých podniků k financování a na trhy. Malé a střední podniky představují 99 % všech podniků v EU a zajišťují dvě třetiny celkového počtu pracovních míst v soukromém sektoru. Politiky EU vybízejí k zakládání nových podniků a podporují inovativní podniky v jejich úsilí o rozšíření činnosti. Posílené obchodní dohody otevírají trhy pro podniky v EU; je možné přijímat opatření s cílem zabránit nekalé konkurenci ze zemí mimo EU. Do roku 2020 usiluje EU o:

- posílení své průmyslové základny a podporu přechodu na nízkouhlíkové hospodářství,
- podporu inovací jako způsobu vytváření nových zdrojů růstu,
- podporu malých podniků a prosazování kultury podnikání,
- zaručení trhu se zbožím zahrnujícího celou EU a
- dosažení maximálních přínosů plynoucích z investic EU v oblasti vesmíru.

Co EU dělá

EU je odhodlána pomáhat podnikům a průmyslu stát se konkurenceschopnými a zajišťovat růst a nové pracovní příležitosti. Cílem je pomoci evropským podnikům stát se inteligentnějšími, inovativnějšími a udržitelnějšími. Průmyslová politika přispívá ke konkurenceschopnosti tím, že zajišťuje vhodné rámcové podmínky (jako jsou inteligentní právní předpisy a rozvoj dovedností). Evropská komise vypracovala odvětvové akční plány a právní předpisy na podporu více než desítky klíčových průmyslových odvětví, včetně chemického, automobilového, potravinářského, zdravotnického, biotechnologického a leteckého odvětví. Komise odpovídá rovněž za odvětví s geostrategickými důsledky a s vysokou mírou veřejných zásahů, jako je oblast obrany, bezpečnosti a vesmíru.

Evropská komise spolu s Evropskou investiční bankou zahájila investiční plán pro Evropu. V rámci plánu byl vytvořen Evropský fond pro strategické investice, který má v celé Evropě mobilizovat investice. Do září 2017 již fond uvolnil částku ve formě schválených investic přesahující 236,1 miliardy EUR. Fond poskytuje záruky na podporu projektů financovaných Evropskou investiční bankou, které se zaměřují na infrastrukturu, inovace a menší podniky. Předpokládá se, že díky podpoře z fondu využije přibližně 454 000 malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací snazší přístup k financování. Komise řídí rovněž řadu programů EU na podporu inovací a podnikání včetně:

- COSME – Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků,
- Horizontu 2020 – programu pro výzkum a inovace,
- programů Galileo pro družicovou navigaci a Copernicus pro monitorování Země.

Další informace: https://europa.eu/european-union/topics/enterprise_cs

@EU_Growth/@EEN_EU

Jednotný trh

Jednotný trh představuje jeden z největších úspěchů EU. Podporuje růst a zaměstnanost a usnadňuje každodenní život občanů a podniků.

Díky **jednotnému trhu** (který se někdy nazývá také vnitřním trhem) se mohou osoby, zboží, služby a peníze pohybovat v celé EU téměř stejně volně jako v rámci jedné země. Občané EU mohou studovat, žít, nakupovat, pracovat a trávit důchod v kterékoli zemi EU a používat výrobky z celé Evropy.

Aby byl zajištěn snazší tok na jednotném trhu, byly odstraněny stovky technických, právních a byrokratických překážek volného obchodu a volného pohybu mezi členskými státy EU. V důsledku toho podniky rozšířily svou činnost a hospodářská soutěž snížila ceny a zajistila větší výběr pro spotřebitele. Například telefonické hovory v Evropě jsou mnohem levnější, významně klesly ceny letenek a byly otevřeny nové trasy. EU se současně snaží zajistit, aby tyto větší svobody nenarušovaly spravedlnost, ochranu spotřebitele nebo udržitelnost životního prostředí.

Co EU dělá

Evropská komise spolupracuje s orgány a zúčastněnými subjekty v členských státech při sledování a prosazování platných pravidel, aby mohli lidé a podniky využít příležitosti, které jednotný trh nabízí. Na plně fungujícím jednotném trhu však přetrvávají určité překážky. EU se snaží zejména:

- odstranit stávající regulační nebo administrativní překážky, které lidem znemožňují snadno nakupovat nebo prodávat zboží a služby v jiném členském státě,
- usnadnit velkým i malým podnikům získávání peněžních prostředků prostřednictvím **investičního plánu pro Evropu a unie kapitálových trhů**,

- podněcovat pracovníky k nástupu do zaměstnání v jiných zemích EU za účelem obsazení volných pracovních míst a uspokojení potřeby zvláštních dovedností, mimo jiné prostřednictvím **evropského profesního průkazu** a Evropského portálu pracovní mobility **EURES**,
- předcházet sociálnímu dumpingu, tj. praxi, kdy je využívána levnější pracovní síla a výroba se přesouvá do země nebo oblasti s nízkými platy,
- podporovat spolupráci mezi vnitrostátními daňovými orgány a
- zavést v EU společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob a daň z finančních transakcí.

Kromě pravidel jednotného trhu, která zaručují volný pohyb osob, nepotřebují občané EU cestovní doklad při cestách v schengenském prostoru, jenž v současnosti zahrnuje členské státy EU (kromě Bulharska, Irska, Chorvatska, Kypru, Rumunska a Spojeného království) a Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. K zajištění bezpečnosti v schengenském prostoru zintenzivnily tyto země kontroly na vnějších hranicích EU a posílily rovněž policejní spolupráci.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/single-market_cs

facebook.com/EU.Growth/

@EU_Growth

Digitální ekonomika a společnost

Jednotný digitální trh EU má otevřít příležitosti pro občany a podniky a posílit vedoucí světové postavení Evropy v digitální ekonomice.

Stále více produktů a služeb je k dispozici on-line nebo jsou dostupné digitálně. Lidem však dosud brání v podnikání, nakupování či přístupu k digitálnímu obsahu v jiném členském státě EU určité překážky. Tyto překážky sahají od poplatků přes zeměpisné blokování až po nedostatečný přístup k internetu či chybějící digitální dovednosti. Mnoho lidí se nedostane k široké škále zboží a služeb on-line, zatímco podniky nemohou podnikat tak, jak by chtěly, nebo využívat výhod vysoce kvalitních digitálních služeb.

Co EU dělá

Myšlenkou, na níž je **jednotný digitální trh** založen, je přechod z 28 vnitrostátních trhů na hladce fungující oblast, ve které mohou lidé a podniky obchodovat, inovovat a spolupracovat legálně, bezpečně a za přijatelné ceny, což činí jejich život snazším. To znamená, že podniky mohou plně využívat nové technologie a že zejména malé podniky mohou působit v celé EU „na jedno kliknutí“. Dosažení jednotného digitálního trhu by mohlo přinést hospodářství EU částku ve výši **415 miliard EUR** ročně a vytvořit stovky tisíc pracovních míst.

Od května 2015 splnila Evropská komise 35 závazků, které ohlásila ve své **strategii pro jednotný digitální trh**. Nyní je pozornost věnována tomu, jak zajistit, aby se návrhy staly pro občany EU skutečností. Níže jsou uvedeny některé kroky, které již byly učiněny:

- V červnu 2017 **skončily poplatky za roaming**, takže lidé mohou používat svá mobilní zařízení při cestách v rámci EU a platí při tom stejné ceny jako doma.
- Byla schválena nová přísná **pravidla pro ochranu osobních údajů** v EU.
- Komise navrhla opatření k zajištění toho, aby měli všichni občané EU **co nejlepší internetové připojení**, zatímco **iniciativa WiFi4EU** podporuje zřizování bezplatných veřejných Wi-Fi hotspotů v obcích v celé EU.
- Jedním z hlavních cílů EU je lepší ochrana Evropanů v digitálním věku. Komise proto navrhla nové nástroje, které mají pomoci chránit občany a podniky **před kybernetickými útoky**.
- Od roku 2018 budou nová pravidla EU týkající se přenositelnosti znamenat, že lidé budou moci při cestách v rámci EU plně využívat přístup k on-line předplaceným filmům a televizním programům, elektronickým knihám, videohrám a hudbě stejně jako doma.

Další informace: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en>

facebook.com/DigitalSingleMarket

@DSMeu

Zaměstnanost a sociální věci

EU přispívá k vytváření vyššího počtu kvalitnějších pracovních míst v celé Evropě a usiluje o důstojné sociální standardy pro všechny své občany, a to i prostřednictvím Evropského sociálního fondu s částkou ve výši 86,4 miliardy EUR.

Odpovědnost za politiky zaměstnanosti a sociální věci nesou společně EU a její členské státy. Evropská komise stanovila **zaměstnanost, růst a investice** jako svou prvořadou prioritu, která je podpořena **investičním plánem pro Evropu**.

Co EU dělá

Politiky EU v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí mají:

- vytvářet v celé EU kvalitní pracovní místa,
- pomáhat pracovníkům při hledání zaměstnání v jejich vlastní zemi či v jiné zemi EU,
- prosazovat dovednosti a podnikání,
- koordinovat a modernizovat systémy sociálního zabezpečení,
- vytvářet lepší pracovní podmínky prostřednictvím společných minimálních norem,
- podporovat sociální začleňování a bojovat proti chudobě a chránit práva osob se zdravotním postižením.

Tyto politiky přispívají k dosažení **cílů strategie Evropa 2020** v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a vzdělávání. EU poskytuje a koordinuje financování s cílem pomoci členským státům investovat do lidí (v oblastech, jako je péče o děti, zdravotní péče, odborná příprava, přístupná infrastruktura a pomoc při hledání zaměstnání) a reformovat systémy sociálního zabezpečení. **Evropský sociální fond** investuje 86,4 miliardy EUR, aby milionům Evropanů pomohl získat nové dovednosti a nalézt lepší zaměstnání. **Záruka pro mladé lidi** (financovaná částkou 8,8 miliardy EUR) podporuje zaměstnávání mladých lidí tím, že zajišťuje, aby všichni mladí lidé mladší 25 let obdrželi do čtyř měsíců od okamžiku, kdy ukončili formální vzdělání nebo se stali nezaměstnanými, kvalitní nabídku zaměstnání, učňovské přípravy, stáže nebo dalšího vzdělávání. Iniciativa týkající se **cest prohlubování dovedností** pomáhá dospělým zvládnout základní dovednosti, jako je čtení, psaní nebo používání počítače. Prostřednictvím této iniciativy pomáhá EU členským státům dát lidem druhou šanci k rozvoji dovedností.

Ačkoliv za sociální zabezpečení odpovídají i nadále jednotlivé členské státy, EU propojuje vnitrostátní systémy pro občany, kteří se přesouvají přes hranice. **Pravidla EU v oblasti koordinace sociálního zabezpečení** nenahrazují vnitrostátní systémy, nýbrž chrání práva na sociální zabezpečení osob, které se přemísťují v rámci EU (a Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska). EU chrání občany rovněž prostřednictvím pracovních předpisů, které omezují pracovní dobu, zabývají se diskriminací na pracovišti, zajišťují bezpečnější pracovní podmínky a zaručují, že v případě pracovního úrazu obdrží odškodnění. K zajištění nových a účinnějších práv občanů zakotvuje **evropský pilíř sociálních práv** zásady a práva v oblasti rovných příležitostí na trhu práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany. Evropský portál pracovní mobility **EURES** rovněž pomáhá spojit uchazeče o zaměstnání a podniky nabízející volná pracovní místa v celé EU.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/employment-and-social-affairs_cs
Diskusní dokument Evropské komise o sociálním rozměru Evropy

facebook.com/socialeurope

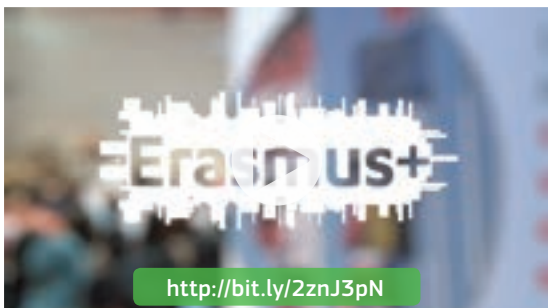
@EU_Social

Vzdělávání a odborná příprava

EU pomáhá zvýšit kvalitu vzdělávání tím, že podporuje spolupráci mezi členskými státy a doplňuje vnitrostátní opatření. Program Erasmus+ nabízí příležitosti lidem každého věku, a zejména mladým lidem umožňuje studovat, zúčastnit se odborné přípravy, získat pracovní zkušenosti nebo vykonávat dobrovolnickou činnost v zahraničí.

Investice do vzdělávání a odborné přípravy mají klíčový význam pro budoucnost lidí, zejména jsou-li mladí. Podle [zprávy pro rok 2015](#) je v EU dosud více než 4,4 milionu případů předčasného ukončení školní docházky a každý čtvrtý dospělý má nízkou úroveň dovedností, což těmto osobám ztěžuje přístup na trh práce a plně zapojení do společnosti.

<http://bit.ly/2znJ3pN>

Co EU dělá

Země EU odpovídají za své systémy vzdělávání a odborné přípravy, EU jim však pomáhá dosáhnout kvalitního vzdělávání prostřednictvím výměny osvědčených postupů, stanovování cílů a referenčních úrovní a poskytováním finančních prostředků a odborných znalostí. Cílem strategie EU pro vzdělávání a odbornou přípravu je splnit do roku 2020 tyto cíle:

- uvádět do praxe celoživotní učení a mobilitu,
- zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy,
- podporovat spravedlnost, sociální soudržnost a aktivní občanství a
- zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy.

Program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport **Erasmus+** pomáhá zabývat se nezaměstnaností mladých lidí tím, že podporuje jejich osobní rozvoj, dovednosti a zaměstnatelnost. Prostřednictvím celkového rozpočtu ve výši 14,7 miliardy EUR pomůže více než 4 milionům (většinou mladých) lidí studovat, zúčastnit se odborné přípravy, získat pracovní zkušenosti nebo **vykonávat dobrovolnickou činnost** v jiné zemi. Program Erasmus+ zvyšuje vyhlídky na zaměstnání a podporuje osobní rozvoj mladých lidí tím, že jim poskytuje dovednosti, které potřebují na trhu práce a ve společnosti, a to nyní i v budoucnu.

EU přijala řadu dalších iniciativ, které mají lidem usnadnit studium, odbornou přípravu nebo práci v zahraničí. Evropské země, odborové svazy a zaměstnavatelé spolupracují na zlepšení odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím **kodaňského procesu**. Jedním z výsledků je **evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu** a síť pro zajišťování kvality, jež lidem pomáhají pracovat a studovat v zahraničí. **Boloňský proces** a **Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání** usnadňují lidem přechod mezi systémy vzdělávání v rámci Evropy tím, že prosazují vzájemné uznávání doby studia, srovnatelných kvalifikací a jednotných standardů kvality.

Soubor dokladů **Europass** pomáhá pracovníkům ucházet se o pracovní místa v zahraničí a doložit své dovednosti a kvalifikace ve standardním evropském formátu, který je pro zaměstnavatele srozumitelnější.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/education-and-training_cs

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme

@EUErasmusPlus

Výzkum a inovace

Program pro výzkum a inovace Horizont 2020 s částkou ve výši 77 miliard EUR pomáhá EU podporovat růst a zaměstnanost a řešit některé největší výzvy.

Výzkum a inovace jsou nezbytné pro zdraví našeho hospodářství a společnosti. Jsou ústředním bodem politik EU na podporu zaměstnanosti, růstu a investic a poskytují nám rovněž znalosti a řešení, jež jsou zapotřebí k řešení naléhavých problémů, jako bylo vypuknutí epidemie viru Ebola v roce 2014 nebo migrační krize, i dlouhodobých společenských výzev, jako je zdraví, změna klimatu a energie.

Výzkum a inovace současně pomáhají zkvalitnit život lidí zlepšeními v oblastech, jako je zdravotní péče, doprava či energetika, a představují odrazový můstek pro nesčetné nové výrobky a služby, které mohou zvýšit kvalitu života a zlepšit naši hospodářskou výkonnost.

Co EU dělá

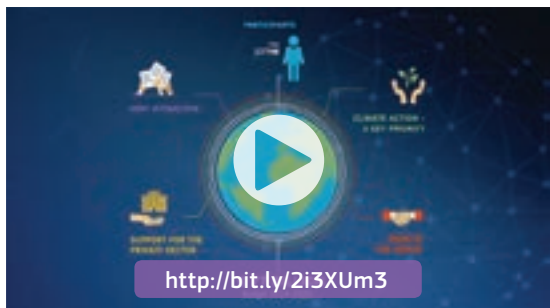
EU je největší továrnou na znalosti ve světě a připadá na ni téměř třetina celosvětové vědecké a technologické produkce. Vzhledem k rostoucí globální konkurenci si však EU musí vést lépe při přeměně vynikajícího výzkumu a inovativních nápadů na úspěšné výrobky a technologie. Všechny členské státy mají své vlastní politiky a programy financování v oblasti výzkumu, mnoho klíčových otázek však lze vyřešit nejlépe tím, že je podporována spolupráce výzkumných pracovníků a inovátorů z různých zemí. Z tohoto důvodu jsou výzkum a inovace podporovány na úrovni EU, zejména prostřednictvím programu **Horizont 2020**.

Horizont 2020 je dosud rozsáhlejší program EU pro výzkum a inovace, který v sedmiletém období (2014–2020) investuje 77 miliard EUR, a to navíc k jiným veřejným a soukromým investicím, jež tyto finanční prostředky přilákají. Slibuje více průlomových řešení, objevů a světových prvenství přenesením skvělých myšlenek z laboratoře na trh.

Program Horizont 2020 má tři hlavní cíle, a to:

- podporovat vynikající vědu, mimo jiné prostřednictvím **Evropské rady pro výzkum**, a odbornou přípravu a rozvoj kariéry výzkumných pracovníků v rámci akcí „**Marie Curie-Sklodowska**“,
- prosazovat vedoucí postavení průmyslu v oblastech, jako jsou nanotechnologie a biotechnologie, a to podporou podniků a podnikatelů, a
- řešit naše největší společenské výzvy v oblastech, jako je zdravotnictví, doprava, energetika, klima a ochrana svobody a bezpečnosti.

Rovněž Evropská komise usiluje o vypracování politik, které podněcují k vynikajícímu výzkumu a podporují inovace. Nové politiky a opatření jsou seskupeny do tří hlavních témat: **otevřené inovace, otevřená věda a otevřenost světu**.

<http://bit.ly/2i3XUm3>

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/research-and-innovation_cs

facebook.com/EUScienceInnov

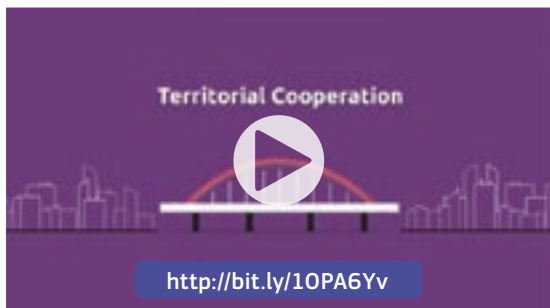

@EUScienceInnov

Regionální politika

Regionální politika se zaměřuje na všechny regiony a města v Evropské unii s cílem podpořit vytváření pracovních příležitostí, konkurenceschopnost podniků, hospodářský růst a udržitelný rozvoj a zlepšit kvalitu života občanů.

Investice do výzkumných a inovačních center v San Ġwannu, Galwayi a Cottbusu, modernizace letišť v Rize a ve Vratislavi, zlepšení městské mobility v Aténách, Sofii a Kluži, zachování ostrova Mont-Saint-Michel a zabezpečení Pompejí, rozvoj širokopásmové infrastruktury v Cornwallu nebo v Litvě, podpora malých a středních podniků v Utrechtu a Paredesu, renovace městských center v Santa Coloma de Gramenet a v Lutychu, rekonstrukce čistíren odpadních vod v Trenčíně a Slavonském Brodu a podpora používání informačních technologií na univerzitách v Nikósii a Lublani — to je jen několik příkladů z tisíců projektů spolufinancovaných v rámci regionální politiky EU v regionech celé Evropy.

Co EU dělá

Regionální politika je základem evropské solidarity, podporuje hospodářský růst a zlepšuje kvalitu života prostřednictvím strategických investic. Značnou část svých finančních prostředků vyčleňuje na pomoc méně rozvinutým zemím a regionům v EU k vyrovnání a snížení hospodářských, sociálních a územních rozdílů, které v EU dosud existují.

Regionální politiku řídí společně Evropská komise a členské státy a jejich regiony, které vybírají projekty, jež bude EU spolufinancovat, a to v rámci programů, které jsou předem schváleny Evropskou komisí. Financování z EU je vždy navýšeno o vnitrostátní (soukromé a/nebo veřejné) finanční prostředky.

Každý program je vypracován v rámci společného postupu se zapojením zúčastněných subjektů na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni, sociálních partnerů a občanské společnosti. Toto partnerství trvá během všech fází programování – od návrhu přes řízení a provádění po monitorování a hodnocení.

Prostřednictvím programů Interreg věnuje regionální politika zvláštní pozornost potřebám a potenciálu příhraničních regionů, na něž připadá 37 % obyvatel EU.

K dosažení těchto cílů a k uspokojení různých rozvojových potřeb ve všech regionech EU je v rámci regionální politiky na období 2014–2020 vyčleněno 259,7 miliardy EUR, tj. čtvrtina celkového rozpočtu EU. Tyto prostředky jsou použity na financování strategické dopravní a komunikační infrastruktury, podporu přechodu na ekologičtější hospodářství, pomoc malým a středním podnikům stát se inovativnějšími a konkurenceschopnějšími, vytváření nových, stálých pracovních příležitostí, posílení a modernizaci systémů vzdělávání a budování společnosti více podporující začleňování. Více informací o evropských strukturálních a investičních fondech je k dispozici [zde](#).

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/regional-policy_cs

facebook.com/EUinmyregion

[@EU_Regional](https://twitter.com/EU_Regional)

Doprava

Dopravní politika EU napomáhá oživení evropského hospodářství rozvojem moderní infrastrukturní sítě, která zajišťuje rychlejší a bezpečnější cestování, přičemž současně prosazuje ekologické a digitální technologie.

Na podporu obchodu, růstu a zaměstnanosti potřebuje Evropa efektivní dopravní spojení. Doprava významně přispívá k hospodářství a představuje více než 9 % hrubé přidané hodnoty EU (přínos pro hospodářství). Na samotné dopravní služby připadala v roce 2015 hrubá přidaná hodnota ve výši přibližně 651 miliard EUR a v dopravě bylo zaměstnáno přibližně 11 milionů osob.

Dopravní politika EU se zaměřuje na odstranění překážek mezi členskými státy a na vytvoření jednotného evropského dopravního prostoru se spravedlivými podmínkami hospodářské soutěže pro různé druhy dopravy a mezi nimi.

Co EU dělá

Díky politice EU byl v posledních dvaceti letech v evropském odvětví dopravy zaznamenán značný pokrok vedoucí k bezpečnějšímu nebi, mořím a silnicím; důstojným pracovním podmínkám pro pracovníky v dopravě; větším a levnějším možnostem mobility pro cestující a podniky a rychlému pokroku při přechodu na čistší dopravu a řešení v oblasti digitální mobility.

Kromě toho:

- nákladní vozidla lze nyní provozovat i v jiných zemích, než je země jejich registrace, což snižuje počet zpětných jízd naprázdno,
- **jednotné evropské nebe** pomohlo zajistit, aby bylo létání snazší a levnější,
- železniční společnosti, které získaly licenci, mohou nyní nabízet své služby kdekoli v EU,
- otevření trhu námořní dopravy umožnilo společnostem v odvětví námořní dopravy působit ve více zemích.

Nanejvýš důležitá je bezpečnost. Počet úmrtí na evropských silnicích se mezi roky 1992 a 2010 snížil o polovinu a od roku 2010 dosáhla EU dalšího pokroku. Nebezpečné letecké společnosti nesmějí v Evropě létat a EU zavedla přísnější pravidla týkající se námořní bezpečnosti. Dopravní politika EU lidem pomáhá a chrání je při cestování i jinak. **Cestující v EU**, kteří využívají leteckou, železniční, lodní nebo autobusovou dopravu, mají v případě zpoždění či zrušení spojů určitá práva.

Politika EU v oblasti dopravní infrastruktury, která je financována prostřednictvím **Nástroje pro propojení Evropy** s rozpočtem více než 24 miliard EUR, usiluje o propojení kontinentu z východu na západ a ze severu na jih, a to zaplněním mezer mezi vnitrostátními dopravními sítěmi, odstraněním překážek hladkého fungování jednotného trhu a zrušením technických překážek, jako jsou neslučitelné normy pro železniční dopravu. EU podporuje výzkum a inovace a účinné zavádění nových ekologických dopravních technologií, například prostřednictvím nových pravidel, která podporují technologie čistých vozidel. EU řídí rovněž přechod k propojeným automobilům a automatizovanému řízení.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/transport_cs

@Transport_EU

Zemědělství a rozvoj venkova

Společná zemědělská politika zajišťuje stabilní dodávky potravin produkováných udržitelným způsobem za přijatelné ceny pro 500 milionů spotřebitelů v EU. Podporuje rovněž zaměstnanost a růst ve venkovských oblastech.

<http://bit.ly/2i4Qez0>

Společná zemědělská politika se uplatňuje ve všech členských státech EU a je financována z rozpočtu EU. Podporuje potravinářský průmysl a zemědělství v EU, což jsou důležitá hospodářská odvětví zajišťující přibližně 44 milionů pracovních míst. V roce 2016 bylo investováno přibližně 61 miliard EUR (zhruba 38 % rozpočtu EU) s cílem pomoci zemědělcům při udržitelné výrobě potravin a současně podporovat růst ve venkovském hospodářství a život na venkově. Společná zemědělská politika podporuje v celé EU rovněž způsoby zemědělského hospodaření, které jsou šetrné k životnímu prostředí a klimatu, a propaguje zdravý životní styl.

Co EU dělá

Společná zemědělská politika poskytuje podporu těmito způsoby:

- **Přímé platby, které podporují příjmy zemědělců.** Zemědělské hospodaření může být riziková a nákladná činnost. Povětrnostní podmínky a podmínky na zemědělském trhu jsou často nepředvídatelné a mohou nepříznivě ovlivnit produkci a příjmy zemědělců. To je špatné jak pro zemědělce, tak i pro spotřebitele, jelikož může být nepříznivě dotčen potravinový řetězec. Na přímé platby zemědělcům je proto vyčleněn lví podíl rozpočtu na zemědělství (72 %) pod podmínkou, že dodržují přísná pravidla bezpečnosti potravin, ochrany životního prostředí a zdraví a dobrých životních podmínek zvířat. K přínosům pro životní prostředí a klima patří ochrana půdy a biologické rozmanitosti a zachování stálých pastvin, což je velmi účinný způsob zachycování uhlíku, který pomáhá snížit globální oteplování. Přímé platby pomáhají platit zemědělcům za poskytování veřejných statků, které přinášejí prospěch celé společnosti a které nejsou hrazeny trhem.
- **Tržní opatření,** která se zabývají složitou situací, jako je náhlý pokles poptávky kvůli obavám o zdraví, pokles cen kvůli dočasné nadměrné nabídce nebo dopad nepředvídaného geopolitického vývoje.
- **Programy rozvoje venkova** (spolufinancované členskými státy), které podporují inovace a konkurenceschopnost s cílem učinit z venkovských oblastí přitažlivá místa pro život a práci. To zahrnuje modernizaci hospodářství a podporu mladých zemědělců a rovněž tradiční a ekologické produkce potravin.

Důležitými prioritami, na něž připadá 51,7 % (přibližně 51 miliard EUR) celkového rozpočtu na rozvoj venkova na období 2014–2020, jsou také obnova ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví a podpora účinného využívání zdrojů a přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, která je odolná vůči změně klimatu.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/agriculture_cs

Námořní záležitosti a rybolov

EU chrání naše moře a oceány a současně zajišťuje, aby byly udržitelné z ekonomického hlediska a z hlediska životního prostředí jako hnací síla růstu, zaměstnanosti a inovací.

Moře a oceány představují pro evropské hospodářství hnací síly. „Modrá“ ekonomika představuje zhruba 5,4 milionu pracovních míst a vytváří hrubou přidanou hodnotu ve výši téměř 500 miliard EUR ročně. **Modrý růst** je strategie k využití potenciálu udržitelného růstu v námořním odvětví jako celku.

• **Společná rybářská politika** EU má zajistit udržitelnost rybolovu a akvakultury (chov ryb za řízených podmínek) z hlediska životního prostředí a z ekonomického a sociálního hlediska, aby mohly poskytovat zdroj zdravých potravin pro současné i budoucí generace občanů EU. Jejím cílem je podpora dynamického, avšak udržitelného odvětví rybolovu, včetně zachování zdrojů a ochrany mořského prostředí při současném zajištění přiměřené životní úrovně rybářských komunit.

<http://bit.ly/2BmceKw>

Co EU dělá

Moře a oceány nám poskytují nejen potraviny, pracovní místa, dopravu a rekreaci, nýbrž také (díky výzkumu a technologickému pokroku) léčivé přípravky, nerostné suroviny a zdroje obnovitelné energie. EU tyto nové příležitosti podporuje a současně hraje důležitou úlohu při prosazování odpovědného a udržitelného využívání moří, a to v Evropě i po celém světě.

EU zavedla **chráněné mořské oblasti** k zachování mořských ekosystémů a biologické rozmanitosti společně se službami, které tyto ekosystémy poskytují. V těchto oblastech je lidská činnost omezena na účely ochrany.

Společná rybářská politika je financována z **Evropského námořního a rybářského fondu**, který v období 2014–2020 podpoří adaptaci rybářů na udržitelný rybolov, vytváření pracovních míst v tomto odvětví a diverzifikaci hospodářství pobřežních komunit částkou přesahující 6,4 miliardy EUR. Fond poskytuje spolufinancování, které členským státům pomáhá při provádění operačních programů a projektů k dosažení cílů společné rybářské politiky. Společná rybářská politika mimoto obsahuje soubor pravidel pro řízení evropského rybářského loďstva a ochranu rybích populací. Rybí populace mohou být obnovitelné, jsou však omezené. Aby se zabránilo nadměrnému rybolovu, ukládají kvóty členským státům limity pro úlovky jednotlivých druhů. S cílem zabránit rybářskému loďstvu v neekonomických výmětech nežádoucích úlovků se postupně zavádí povinnost vykládky.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/maritime-affairs-and-fisheries_cs

facebook.com/EUmaritimefish

@EU_MARE

Oblast klimatu

EU tvrdě usiluje o snížení emisí skleníkových plynů a vybízí ostatní velké znečišťovatele, aby přijali důkladnější opatření a aby se zabývali nevyhnutelnými důsledky změny klimatu.

Opatření EU v oblasti klimatu se mají zabývat změnami klimatu na Zemi, zejména zvýšením globální teploty kvůli nárůstu skleníkových plynů **v důsledku lidské činnosti**. Vyšší teploty mohou mít mnoho **následků**, například záplavy nebo období sucha v oblastech, které byly dříve vůči těmto hrozbám odolné, a extrémní klimatické jevy ohrožující produkci potravin, zejména v chudších zemích. Nedostatek vody a potravin může vést k hladomoru, regionálním konfliktům a masové migraci; mnoha druhům rostlin a zvířat hrozí vyhynutí.

Co EU dělá

K udržení změny klimatu pod nebezpečnou úrovní se mezinárodní společenství dohodlo na tom, že nárůst průměrné globální teploty musí být nižší než 2 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí, přičemž cílem je omezit nárůst na 1,5 °C. Zabývání se změnou klimatu v současnosti může zabránit ztrátám na životech a ekonomickým nákladům v budoucnu. **Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu** zahrnuje budování protipovodňových zábran, šlechtění odrud odolných proti suchu a změny stavebních předpisů.

Pro EU by mohlo být neřešení změny klimatu velmi nákladné; rostoucí poptávka po čistých technologiích však představuje příležitost k inovacím a k zajištění ekologického růstu a zaměstnanosti. Oblast klimatu je začleněna do všech oblastí rozpočtu EU a na iniciativy související s klimatem bude vynaloženo 20 % **rozpočtu EU na období 2014–2020**.

EU si do roku 2020 stanovila tyto **cíle v oblasti klimatu a energetiky**:

- snížení emisí skleníkových plynů o 20 % v porovnání s úrovněmi z roku 1990 (do roku 2030 nejméně o 40 %),
- 20 % veškeré spotřebované energie pocházejících z obnovitelných zdrojů (do roku 2030 nejméně 27 %),
- zvýšení energetické účinnosti o 20 % v porovnání se scénářem bez opatření (do roku 2030 nejméně 27 %).

V dlouhodobějším horizontu se EU zavázala snížit své emise skleníkových plynů do roku 2050 o 80–95 % v porovnání s úrovněmi z roku 1990.

Základem strategie EU v oblasti klimatu je **systém EU pro obchodování s emisemi**, který v EU nákladově efektivním způsobem snižuje emise z průmyslu, elektráren a letecké dopravy. EU zavedla rovněž politiky, které se zabývají emisemi v ostatních hospodářských odvětvích, jako je doprava a zemědělství.

EU stojí v popředí celosvětového úsilí v boji proti změně klimatu, zejména podněcuje mezinárodní společenství k využití dynamiky **Pařížské dohody** z roku 2015 a k přijetí opatření potřebných k jejímu uplatňování v praxi.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/climate-action_cs

facebook.com/EUClimateAction

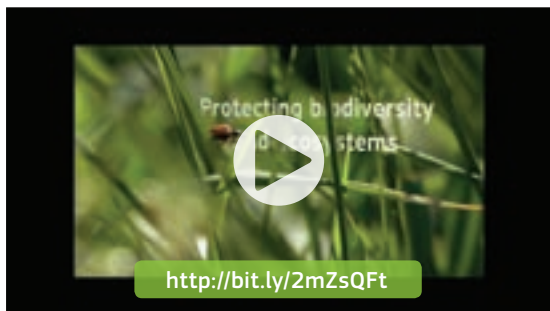

@EUClimateAction

Životní prostředí

EU má jedny z nejpřísnějších environmentálních norem na světě, které chrání přírodu, zvyšují ekologičnost ekonomiky a zajišťují šetrné a racionální využívání přírodních zdrojů.

Environmentální problémy neznají hranice. Z tohoto důvodu je třeba se jimi zabývat prostřednictvím spolupráce v rámci EU i s ostatními částmi světa.

Ochrana životního prostředí a podpora udržitelného růstu spolu úzce souvisejí. Politika ochrany životního prostředí může hrát klíčovou úlohu při vytváření pracovních míst a podněcování investic. Ekologické inovace lze zavádět a vyvážit, čímž je možné zajistit větší konkurenceschopnost Evropy a zvýšit kvalitu života lidí.

Co EU dělá

Sedmý **akční program EU pro životní prostředí** řídí politiku Unie v oblasti ochrany životního prostředí do roku 2020 a stanoví vizi toho, kde by se měla EU nacházet v roce 2050. To znamená mimo jiné život v prostředí, kde nedochází k žádnému plýtvání, kde je zajištěno udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a kde je chráněna, oceňována a obnovována biologická rozmanitost.

Program se soustředí na opatření ve třech klíčových oblastech:

- chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství EU,
- změnit EU v ekologické a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje a
- chránit občany EU před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky.

Příroda představuje podpůrný systém života, proto se o ni musíme starat. Sdílíme zdroje, jako je voda, vzduch, přírodní stanoviště a druhy, které tam žijí, a sdílíme také environmentální normy k jejich ochraně. EU usiluje o ochranu těchto přírodních zdrojů a o zastavení úbytku ohrožených druhů a přírodních stanovišť. **Natura 2000** je síť 26 000 chráněných přírodních oblastí, které pokrývají téměř 20 % pevniny EU a ve kterých mohou udržitelné lidské činnosti existovat společně se vzácnými a zranitelnými druhy a přírodními stanovišti. K největším obavám lidí v souvislosti s životním prostředím patří voda, znečištění ovzduší a chemické látky. K ochraně lidí před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky usiluje politika EU o zajištění **bezpečné pitné vody** a **vody ke koupání**, zvýšení **kvality ovzduší**, snížení **hluku** a snížení nebo odstranění dopadů **škodlivých chemických látek**.

Akční plán EU pro **oběhové hospodářství** usiluje o transformaci našeho hospodářství prodloužením trvanlivosti a zvýšením recyklovatelnosti výrobků a co nejdelším používáním materiálů a zdrojů. Přehodnocení životního cyklu výrobků napomůže udržitelnému nakládání se vzácnými materiály, omezení odpadů na minimum a zajištění toho, aby byla Evropa odolnější, pokud jde o dodávky surovin.

Environmentální problémy se nezastaví na hranicích EU. Vzhledem k tomu, jak se počet obyvatel ve světě neustále zvyšuje, hraje EU přední úlohu v mezinárodním úsilí o podporu udržitelného rozvoje. K zajištění čistoty ovzduší, oceánů a jiných vodních zdrojů, udržitelného využívání půdy a ekosystémů a udržení změny klimatu na zvládnutelné úrovni je zapotřebí více opatření.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/environment_cs

Energetika

Energetické politiky EU mají zajistit bezpečné, konkurenceschopné a cenově dostupné dodávky energie a současně plnit cíle v oblasti klimatu.

Evropa se potýká s řadou významných energetických problémů. Obzvláště naléhavou záležitostí je naše závislost na dovozu energie, kdy v současnosti dováží EU více než polovinu své energie s náklady ve výši 400 miliard EUR ročně. K dalším důležitým problémům patří možné narušení dodávek energie, vysoké ceny energií, které mají nepříznivý dopad na domácnosti a podniky, a environmentální a zdravotní problémy způsobené emisemi skleníkových a jiných škodlivých plynů, zejména v důsledku spalování fosilních paliv.

K cílům EU do roku 2030 patří:

- závazné snížení emisí skleníkových plynů o 40 % v porovnání s úrovní z roku 1990,
- závazný cíl týkající se nejméně 27 % energie pocházející z obnovitelných zdrojů v EU,
- zvýšení energetické účinnosti nejméně o 27 % (Komise navrhla zvýšení na 30 %) a
- dokončení vnitřního trhu s energií – splnění cíle týkajícího se 15% propojení elektroenergetických soustav mezi zeměmi EU a podpora důležitých infrastrukturních projektů.

Co EU dělá

K řešení těchto problémů a dosažení cílů EU zavedla Evropská komise **evropskou energetickou unii**. Tento projekt má pro občany a podniky zajistit bezpečnou, cenově dostupnou a udržitelnou energii, a to umožněním volného pohybu energie přes hranice jednotlivých členských států EU. Bude podporovat rovněž nové technologie a infrastrukturní projekty k propojení evropských trhů s energií, ke snížení účtů domácností za energii, k vytváření pracovních míst a na podporu růstu. Umožní Evropě jít příkladem při výrobě energie z obnovitelných zdrojů a v boji proti změně klimatu. Vytvoření energetické unie umožní Evropě také vystupovat jednotně s ohledem na globální otázky týkající se energetiky.

Mezi **další politiky a opatření**, jež pomáhají zajistit, aby EU dosáhla svých cílů, patří:

- **Evropská strategie energetické bezpečnosti**, která představuje opatření k posílení zabezpečení dodávek energie v EU.
- **Odolný a integrovaný trh s energií** zahrnující celou EU. Díky částce ve výši 5,35 miliardy EUR, která je k dispozici v rámci **Nástroje pro propojení Evropy**, se budují nové plynárenské a elektrické sítě. Financování je dostupné rovněž prostřednictvím **Evropského fondu pro strategické investice**. Současně se odstraňují regulační překážky a jsou navrhována společná pravidla v zájmu zvýšení hospodářské soutěže mezi dodavateli a možností výběru pro spotřebitele.
- **Větší domácí výroba energie** v EU, zejména z obnovitelných zdrojů energie.
- **Větší bezpečnost** ve všech odvětvích energetiky v EU s přísnými pravidly týkajícími se záležitostí, jako je odstraňování jaderného odpadu a provozování plošin pro těžbu ropy a plynu na moři.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/energy_cs

@Energy4Europe

Zahraniční věci a bezpečnostní politika

Zahraniční a bezpečnostní politika EU umožňuje Unii vystupovat a jednat jednotně v celosvětových záležitostech, což dává členským státům možnost zabývat se problémy, jež nemohou vyřešit samy, a současně pomáhá zajistit bezpečnost a prosperitu našich občanů.

Politiku provádí čelný představitel EU v oblasti zahraničních věcí, tj. vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (který je rovněž místopředsedou Komise), a **Evropská služba pro vnější činnost**, diplomatická služba EU. Opatření EU se řídí zásadami, které inspirovaly její založení a rozvoj a které se EU snaží prosazovat i v širším světě, včetně míru, demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod.

Co EU dělá

V roce 2016 zahájila vysoká představitelka / místopředsedkyně Komise **globální strategii** pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU s cílem posílit stabilitu v evropském sousedství i mimo ně, podpořit bezpečnost a obranu a zabývat se problémy, jako je energetická bezpečnost, migrace, změna klimatu a terorismus. Následné jednání v oblasti bezpečnosti a obrany bylo obzvláště rychlé: byl schválen balíček dalekosáhlých opatření EU v oblasti bezpečnosti a obrany, který zajistí, aby Evropa nesla za tyto oblasti větší odpovědnost. Globální strategie stanovila následujících pět priorit opatření EU:

- bezpečnost Unie,
- odolnost států a společnosti,
- integrovaný přístup k řešení konfliktů a krizí,
- kooperativní regionální uspořádání,
- globální správa pro 21. století.

Evropský obranný fond, který vznikl v roce 2017, koordinuje, doplňuje a zvyšuje vnitrostátní investice do obrany s cílem zvýšit kapacity a vyvíjet obranné technologie a zařízení k uspokojení stávajících i budoucích potřeb v oblasti bezpečnosti.

EU podporuje země, které čelí konfliktům a krizím. Je předním dárce v mezinárodní reakci na syrskou krizi, kdy na podporu **Syřanů** byla poskytnuta částka přesahující 9,4 miliardy EUR, a i nadále podporuje mezinárodní úsilí o dosažení míru na **Blízkém východě**, a to podporou řešení založeného na dvou státech, kdy vedle Izraele existuje i palestinský stát. Dohoda, jíž bylo v roce 2015 dosaženo s ohledem na **iránský jaderný program**, prokázala úlohu EU při vedení mírových rozhovorů jménem mezinárodního společenství. Od roku 2003 uskutečnila Unie více než **30 civilních misí a vojenských operací** na třech kontinentech. Rozhodnutí o nasazení přijímají společně ministři jednotlivých členských států EU. K úspěchům patří mírové mise EU na řadě problematických míst ve světě, výcvik policistů, vojáků a příslušníků pobřežní stráže, podpora budování států po skončení konfliktu a boj proti pirátství v oblasti Afrického rohu. EU nemá stálou armádu, pod vlajkou EU však spojuje síly, které poskytují její členské státy.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/foreign-affairs-and-security-policy_cs
Diskusní dokument Evropské komise o budoucnosti evropské obrany

facebook.com/EuropeanExternalActionService

@eu_eeas

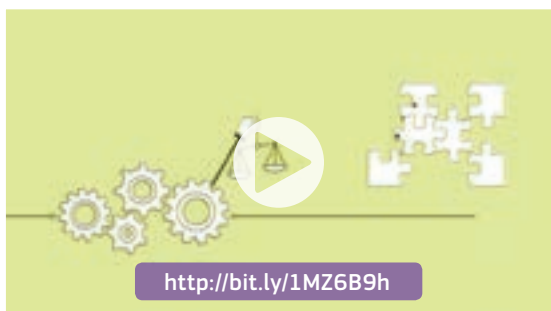
Rozšíření EU

Vyhlídka na členství představuje silný impuls k demokratickým a hospodářským reformám v zemích, které se chtějí stát členy EU.

EU byla založena na podporu míru, prosperity a evropských hodnot na celém kontinentu. **Rozšíření** je proces vstupu dalších zemí do EU. Od svého založení v roce 1957 se EU rozrostla ze šesti zemí na 28. Při vstupu dalších zemí do EU je jedním z cílů prohloubení solidarity mezi Evropany při současném respektování a zachování rozmanitosti.

Co EU dělá

O členství může požádat kterákoli evropská země, pokud respektuje demokratické hodnoty EU a je ochotná je prosazovat. Země se mohou stát členy EU až poté, co splní podmínky přistoupení. Politika rozšíření proto představuje nástroj, který země podporuje a pomáhá jim splnit tři hlavní kritéria:

- politická stabilita, kdy politické instituce dané země zaručují demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin,
- fungující tržní hospodářství a schopnost vypořádat se s hospodářskou soutěží a tržními silami v EU a
- schopnost přijmout závazky spojené s členstvím, včetně dodržování cílů politické, hospodářské a měnové unie.

Během procesu rozšíření pomáhá Komise zemím, které chtějí vstoupit do EU, splnit potřebná kritéria členství, a podporuje je při provádění souvisejících hospodářských a demokratických reforem. Jakmile jsou jednání a související reformy dokončeny ke spokojenosti obou stran, může země vstoupit do EU, pokud s tím souhlasí všechny stávající členské státy. **Současnými kandidátskými zeměmi** jsou: Černá Hora, Srbsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Albánie a Turecko. Bosna a Hercegovina a Kosovo* jsou potenciálními kandidátskými zeměmi.

Věřitelná vyhlídka západního Balkánu na rozšíření přispěje ke stabilitě v regionu. Počátkem roku 2018 bude zahájena nová strategie EU za účelem úspěšného vstupu Srbska a Černé Hory coby předních kandidátů západního Balkánu. Ačkoliv je zřejmé, že žádná z kandidátských zemí není dosud připravena a během stávajícího mandátu Evropského parlamentu a Evropské komise k dalšímu rozšíření nedojde, posléze se počet členských států zvýší. Kandidátské země musí za prvořadě priority považovat právní stát, spravedlnost a základní práva. Předseda Komise Juncker ve svém **projevu o stavu Unie v roce 2017** uvedl, že to vylučuje členství Turecka v EU v dohledné době.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

Další informace: <https://ec.europa.eu/info/node/1705>

Evropská politika sousedství

Evropská politika sousedství se jako hlavní prvek zahraniční politiky EU zaměřuje na stabilizaci regionu z politického, ekonomického a bezpečnostního hlediska.

<http://bit.ly/2nfECvt>

Evropská politika sousedství upravuje vztahy EU se šesti nejblížejšími **východními a jižními partnery**. Je projevem přání EU stavět na společných zájmech s partnerskými zeměmi a odhodlání spolupracovat v prioritních oblastech, včetně prosazování demokracie, právního státu, dodržování lidských práv a sociální soudržnosti. Posílení odolnosti států a společnosti u partnerů EU představuje prioritu vzhledem k hrozbám a tlakům, kterým čelí, včetně problémů souvisejících s migrací a mobilitou.

Co EU dělá

Evropská politika sousedství stanoví rámec pro účinnější a silnější partnerství založená na společných zájmech a opatřeních na obou stranách. K hlavním cílům této politiky patří:

- stabilizace sousedních zemí tím, že pozornost je věnována hospodářskému rozvoji, zaměstnatelnosti a mladým lidem, propojení dopravních a energetických sítí, migraci, mobilitě a bezpečnosti,
- prosazování klíčových zájmů EU týkajících se řádné správy, demokracie, právního státu a lidských práv a
- usnadnění spolupráce na regionální úrovni, například prostřednictvím Východního partnerství a Unie pro Středomoří.

Hlavní iniciativy při provádění této politiky v praxi jsou tyto:

- **Východní partnerství:** společná iniciativa k prohloubení a posílení vztahů mezi EU a šesti **východními sousedy:** Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou.
- **Jižní sousedství:** rámec spolupráce mezi EU a deseti partnerskými zeměmi: Alžírskem, Egyptem, Izraelem, Jordánskem, Libanonem, Libyí, Marokem, Palestinou*, Sýrií a Tuniskem.

Spolupráce se podle povahy opatření uskutečňuje na dvoustranné úrovni (s jednotlivými partnery), na regionální úrovni (se dvěma či více partnery z východu nebo jihu), nebo v rámci celého sousedství. Evropský nástroj sousedství podporuje komplexní přístup EU k jejím partnerům a představuje hlavní nástroj EU pro financování spolupráce se zeměmi evropské politiky sousedství v letech 2014–2020.

* Toto označení se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/policies/european-neighbourhood-policy_cs

Obchod

EU je zastáncem volného obchodu. Vzhledem k tomu, že každá miliarda EUR podporuje 14 000 pracovních míst v Evropě, EU bojuje za otevřené trhy, rovné podmínky a nejvyšší mezinárodní standardy.

- EU je největší obchodní mocností a jednou z nejotevřenějších ekonomik na světě. Jelikož 90 % budoucího globálního růstu pochází ze zemí mimo Evropu a třetina našeho národního důchodu závisí na obchodu, bojuje EU za otevřené trhy, rovné podmínky a nejvyšší mezinárodní standardy. EU má výlučnou pravomoc vydávat právní předpisy a uzavírat jménem svých 28 členských států mezinárodní obchodní dohody v oblastech, které spadají do společné obchodní politiky, a to podle pravidel **Světové obchodní organizace**.

<http://bit.ly/1FmvJMB>

Co EU dělá

Obchodní politika EU zahrnuje obchod se zbožím a službami, avšak rovněž záležitosti, jako jsou obchodní aspekty duševního vlastnictví a přímé zahraniční investice.

Obchodní dohody nejsou cílem samy o sobě; prosazují také evropské hodnoty a zásady po celém světě, a z tohoto důvodu obsahují všechny nové obchodní dohody sjednané EU ustanovení týkající se udržitelného rozvoje, zejména ochrany životního prostředí a pracovních podmínek. Nedávná dohoda s Japonskem je vůbec první obchodní dohodou, která obsahuje závazek týkající se Pařížské klimatické dohody.

EU prosazuje volný a spravedlivý obchod a bojuje proti protekcionismu. Opatření na ochranu obchodu a pro přístup na trh používá k ochraně svých podniků a občanů před nekalou hospodářskou soutěží a nekalými obchodními praktikami.

EU má platné obchodní dohody se 67 partnery z celého světa, jako je **Komplexní hospodářská a obchodní dohoda mezi EU a Kanadou**, která zrušila cla u 98 % kanadských výrobků, což podnikům v EU každoročně ušetří 590 milionů EUR. Dohoda s Japonskem by mohla zvýšit vývoz do Japonska o více než třetinu a ušetřit na clech částku ve výši 1 miliardy EUR. V květnu 2017 bylo schváleno zahájení společného akčního plánu pro obchod se Spojenými státy americkými.

V roce 2017 dokončila EU obchodní dohody s dalšími 24 zeměmi a jedná o dalších 18 dohodách zahrnujících 51 zemí. V září 2017 navrhla Evropská komise zahájit obchodní jednání s Austrálií a Novým Zélandem.

Komise vede obchodní jednání transparentně – systematicky zveřejňuje texty k jednání, zprávy po jednotlivých kolech jednání a informativní dokumenty – a předkládá pravidelné zprávy Evropskému parlamentu a členským státům.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/trade_cs
Diskusní dokument Evropské komise o využití potenciálu globalizace

Mezinárodní spolupráce a rozvoj

Rozvoj je ústředním bodem zahraniční politiky Unie a EU poskytuje více než polovinu financování spolupráce na celosvětové úrovni.

Vztahy EU s ostatními částmi světa jsou založeny na solidaritě a spolupráci. Problémy jako změna klimatu, násilný extremismus, nedovolený obchod a nelegální migrace nerespektují hranice. Tyto hrozby se týkají nás všech a pouze ve spolupráci s partnerskými zeměmi v rozvojovém světě můžeme odstranit extrémní chudobu, která tyto problémy způsobuje.

Co EU dělá

EU nepovažuje **rozvojovou spolupráci** za „charitativní činnost“, nýbrž za investici do životaschopné, společné budoucnosti. EU proto patří k hlavním prosazovatelům Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a její vlastní **Evropský konsensus o rozvoji** z května 2017 stanoví, jak se bude EU zaměřovat na „lidi, planetu, prosperitu, mír a partnerství“ v úsilí o dosažení **cílů udržitelného rozvoje** stanovených v Agendě 2030.

Cílem EU je soustředit se na příčiny chudoby. To znamená nejen pomoc při poskytování přiměřeného přístupu k potravinám, čisté vodě, zdravotní péči, vzdělání a půdě; nejen rozvoj důležité dopravní a energetické infrastruktury a zajištění čistého prostředí. Znamená to rovněž budování a posilování demokracie, lidských práv (včetně rovného postavení žen a mužů) a právního státu. Bez těchto věcí nelze rozvíjet bezpečné a stabilní společnosti, ve kterých mohou lidé prosperovat a místní podniky investovat a růst a vytvářet stálá pracovní místa.

140 diplomatických misí („delegací“) EU spolupracuje při navrhování dlouhodobých programů s partnerskými zeměmi z celého světa. Jakmile jsou tyto programy schváleny Evropským parlamentem a členskými státy, jsou řízeny na místě s využitím

tím peněžních prostředků ze souhrnného rozpočtu EU a zvláštního **Evropského rozvojového fondu**. Celkem vynaloží EU od roku 2014 do roku 2020 v rámci vnějšího financování přibližně 82 miliard EUR, a to prostřednictvím grantů, zadávacích řízení a podpory vnitrostátních rozpočtů a v rostoucí míře s využitím finančních prostředků EU jako „počátečního kapitálu“ ke stimulaci místních veřejných a soukromých investic.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/international-cooperation-and-development_cs

facebook.com/europeaid

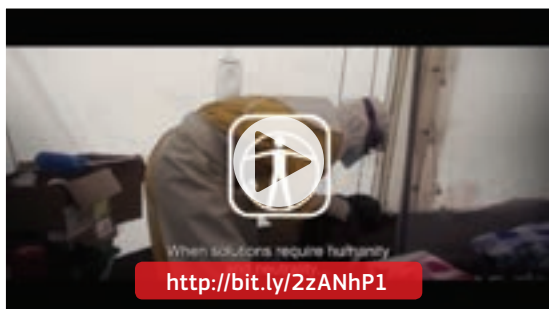
@europeaid

Humanitární pomoc a civilní ochrana

EU patří společně se svými členskými státy k předním dárcům humanitární pomoci ve světě a poskytuje a koordinuje okamžitou pomoc osobám v oblastech zasažených pohromami v Evropě i po celém světě.

EU poskytuje okamžitou pomoc osobám postiženým krizí. V roce 2016 pomohla pomoc EU ve výši 2,1 miliardy EUR více než 120 milionům osob ve více než 80 zemích. Cílem EU je:

- zachraňovat a chránit životy a předcházet lidskému utrpení a zmírňovat je a zajišťovat integritu a důstojnost obyvatel postižených přírodními pohromami a krizemi způsobenými člověkem,
- rychle reagovat na mimořádné situace v EU i mimo ni,
- snižovat riziko katastrof, například prováděním strategií, které usilují o zmírnění důsledků změny klimatu,
- zlepšit připravenost na katastrofy, například rozvojem systémů včasného varování,
- zajistit hladký přechod po skončení mimořádné operace, a to spojením se strategiemi rozvojové pomoci,
- posílit celkovou odolnost obyvatel, například investicemi do opatření, která jim pomohou připravit se na budoucí pohromy, a
- chránit a zajistit budoucnost dětí postižených katastrofami způsobenými člověkem nebo přírodními pohromami.

Co EU dělá

EU reaguje na krizové situace prostřednictvím **Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (ECHO)** Evropské komise, které zajišťuje rychlé a účinné poskytnutí okamžité pomoci EU prostřednictvím dvou nástrojů: **humanitární pomoci** a **civilní ochrany**. EU je předním dárcem humanitární pomoci v případě mnoha krizí. K příkladům patří:

- Mimořádná pomoc vysídleným lidem v Sýrii a uprchlíkům v sousedních zemích.
- Humanitární pomoc pro uprchlíky a vnitřně vysídlené osoby v **Řecku, Iráku, Turecku a Jemenu**.
- Humanitární projekty na záchranu životů v nejhůře postižených komunitách v **Jižním Súdánu a Střeoafrické republice**.
- Pomoc komunitám v oblastech náchylných ke katastrofám za účelem zajištění lepší přípravy a obnovy. Každé euro vynaložené na připravenost ušetří až sedm eur, která by byla vynaložena po katastrofách.

EU vysílá týmy, které vypomáhají v mnoha krizích v EU i po celé zeměkouli, a to prostřednictvím **mechanismu civilní ochrany**, například:

- koordinace a spolufinancování dopravních nákladů na hasičské zásahy v Evropě během obzvláště intenzivních **požárů** v létě 2017,
- po krizi způsobené epidemií viru Ebola v roce 2014 zřízení **evropského zdravotnického sboru**, který zajišťuje rychlou reakci v mimořádných situacích se zdravotními důsledky v EU i mimo ni, a
- pomoc lidem v Ekvádoru postiženým zemětřesením v roce 2016.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/humanitarian-aid-and-civil-protection_cs

facebook.com/ec.humanitarian.aid

@eu_echo

Spravedlnost a základní práva

EU zaručuje svým občanům širokou škálu základních práv a chrání je před diskriminací, zatímco unijní společný prostor práva pomáhá řešit přeshraniční právní problémy občanů i podniků.

EU neznámá pouze jednotný trh se zbožím a službami. Evropané sdílí hodnoty vyjádřené ve Smlouvách EU a v [Listině základních práv](#), jež zaručují práva občanů EU (každá osoba, která má státní příslušnost členského státu EU, je také automaticky občanem EU). EU usnadňuje život Evropanům, kteří studují, pracují nebo uzavírají manželství v jiných zemích EU, tím, že vytváří spojnici mezi jednotlivými vnitrostátními právními řádami v EU. Hladce fungující prostor práva bez hranic zajistí, aby se občané mohli na celém kontinentu spolehnout na určitý soubor práv a získat přístup ke spravedlnosti.

Co EU dělá

Tento soubor práv je zajištěn EU a zahrnuje:

- Pravidla, která zabraňují **diskriminaci** založené na pohlaví, rasovém nebo etnickém původu, náboženském vyznání nebo přesvědčení, zdravotním postižení, věku nebo sociální orientaci.
- Právo všech osob na ochranu osobních údajů na základě nových pravidel, která vstoupí v platnost v květnu 2018.
- Listinu základních práv, jež spojuje všechna osobní, občanská, politická, ekonomická a sociální práva, která občané v EU požívají. Tato práva jsou zaručena Evropskou unií, je-li v sázce právo EU.
- **Politiky EU v oblasti spravedlnosti a základních práv**: ke klíčovému záležitostem patří koordinace pravidel pro přístup k právní ochraně, minimální standardy v celé EU a přístup ke spravedlnosti za stejných podmínek ve všech zemích. Například oběti trestného činu mají společný soubor minimálních práv bez ohledu na to, kde v EU se nacházejí. Tato koordinace pomáhá také podnikům obchodovat a vyvíjet činnost na celém jednotném trhu EU.

<http://bit.ly/2jknVdl>

EU usiluje rovněž o posílení vzájemné důvěry mezi soudy a správními orgány členských států EU, aby vzájemně uznávaly soudní rozhodnutí. To je obzvláště důležité v občanských věcech, jako je rozvod, péče o dítě nebo výživné. **Eurojust** usnadňuje spolupráci mezi vnitrostátními justičními orgány a pomáhá bojovat proti závažné trestné činnosti, jako je korupce, terorismus, obchod s drogami a jejich distribuce, zatímco **evropský zatýkácí rozkaz** nahradil zdlouhavé postupy vydávání při navrácení podezřelých nebo odsouzených osob zpět do země, ve které budou nebo byly souzeny.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/justice-and-fundamental-rights_cs

facebook.com/EUJustice

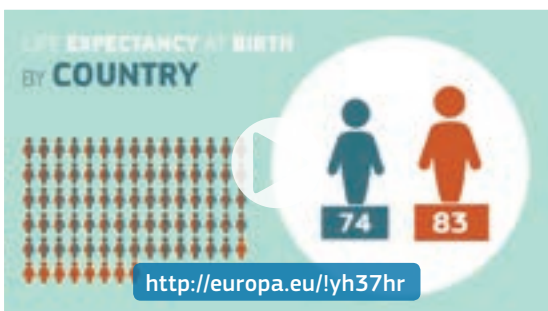
@EU_Justice

Veřejné zdraví

Zdraví občanů je pro Evropskou unii důležitou prioritou. Zdravotní politika EU doplňuje politiky členských států s cílem zajistit, aby byly všechny osoby žijící v EU chráněny před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami a měly přístup ke kvalitní zdravotní péči.

Zatímco za organizaci zdravotní péče odpovídají jednotlivé členské státy, EU vnitrostátní politiky doplňuje v zájmu dosažení společných cílů. Koordinační úloha EU při přípravě na vážné přeshraniční zdravotní hrozby a reakci na ně je nezbytná pro ochranu Evropanů před **antimikrobiální rezistencí**, pandemiemi a jinými infekčními chorobami, jako je Ebola. Zdravotní politika EU přináší v důsledku spojení prostředků rovněž úspory z rozsahu a pomáhá zemím řešit společné problémy, včetně rizikových faktorů chronických nemocí nebo dopadu delší střední délky života na systémy zdravotní péče.

Co EU dělá

Zdravotní politika EU se zaměřuje na řešení vážných zdravotních hrozeb v celé EU, na prevenci nemocí a na zajištění stejné šance na dobré zdraví a kvalitní zdravotní péče pro všechny. Zdravé obyvatelstvo je dobré i pro ekonomiku, a proto je cílem EU **zajistit dostupnost, účinnost a odolnost systémů zdravotní péče v EU.**

EU působí v mnoha různých oblastech, jako je spojování poznatků o rakovině, propagace zdravého životního stylu a boj proti kouření prostřednictvím právních předpisů týkajících se tabáku. **Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí**

posuzuje nové hrozby, aby mohly EU a vnitrostátní zdravotnické orgány jednat rychle. A aby bylo zajištěno, že se všem pacientům dostane co nejlepší léčby, musí být všechny léčivé přípravky v EU před uvedením na trh schváleny na vnitrostátní úrovni nebo na úrovni EU (**Evropskou agenturou pro léčivé přípravky**).

Hlavním nástrojem k provádění strategie EU v oblasti zdraví je třetí **program EU v oblasti zdraví**. Jeho rozpočet ve výši 449 milionů EUR financuje projekty spolupráce na úrovni EU a společná opatření vnitrostátních zdravotnických orgánů a podporuje nevládní organizace a spolupráci s mezinárodními organizacemi. Program **Horizont 2020** mimoto investuje 7,5 miliardy EUR do výzkumu a inovací v oblasti zdraví, zatímco **Nástroj pro propojení Evropy**, strukturální fondy EU a **investiční plán pro Evropu** investují do zdravotnické infrastruktury a digitalizace zdravotnictví.

Evropský průkaz zdravotního pojištění pomáhá cestujícím získat ošetření v případě, že během návštěvy jiné země EU onemocní, a právní předpisy EU o **přeshraniční zdravotní péči** objasňují práva občanů v případě plánovaného ošetření v zahraničí. Prostřednictvím **evropských referenčních sítí** využívají pacienti se vzácnými nebo komplexním onemocněním nejlepší odborné znalosti z celé Evropy, aniž by museli opustit svou domovskou zemi.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/public-health_cs

@EU_Health

Bezpečnost potravin

Opatření EU v oblasti bezpečnosti potravin chrání zdraví osob, zvířat a rostlin při každém kroku na cestě od zemědělce ke spotřebiteli a současně pomáhají evropskému potravinářskému průmyslu rozvíjet se.

Politika EU v oblasti bezpečnosti potravin má zaručit bezpečné a výživné potraviny vyrobené ze zdravých rostlin a zvířat a současně umožnit potravinářskému průmyslu, což je největší výrobní odvětví v EU zaměstnávající nejvíce lidí, fungování za co nejlepších podmínek. Zdraví je v každé fázi procesu výroby potravin zaručeno tím, že se předchází kontaminaci potravin a prosazuje se hygiena potravin, zdraví rostlin a zdraví a dobré životní podmínky zvířat. Také pravidla EU pro označování potravin poskytují spotřebitelům informace, které jsou důležité pro jejich zdraví.

Co EU dělá

Základní zásady politiky EU v oblasti bezpečnosti potravin jsou stanoveny v **obecném potravinovém právu EU**, které zajišťuje vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zájmů spotřebitelů a současně zajišťuje účinné fungování jednotného trhu s potravinami, nápoji a krmivy. Evropská komise prosazuje potravinové právo EU tím, že ověřuje, zda členské státy začlenily právní předpisy EU do svého vnitrostátního práva a zda je správně provádějí, zatímco vnitrostátní orgány odpovídají za zajištění dodržování pravidel EU.

Zvířata lze volně přepravovat v celé EU, jsou-li během přepravy splněny normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

V případě výskytu ohnisek nálezů zvířat má EU mechanismy potřebné k tomu, aby bylo možno jednat rychle. Evropská komise může provádět rovněž **inspekce** na místě jak v rámci EU, tak mimo ni s cílem zajistit, aby dovážené výrobky splňovaly přísné hygienické předpisy EU.

Obecné potravinové právo zřídilo rovněž **Evropský úřad pro bezpečnost potravin** a vytvořilo postupy a nástroje k zvládnutí mimořádných situací a krizí. **Systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva** chrání spotřebitele před potravinami, které nesplňují předpisy EU, včetně zjišťování zakázaných látek, jako je nezákonné používání fipronilu ve vejcích v roce 2017. Mají-li významná ohniska nákazy zvířat nebo otrava potravinami nepříznivý dopad na spotřebitele, mohou orgány EU sledovat pohyb potravin prostřednictvím elektronického **obchodního řídicího a expertního systému**.

Odhaduje se, že každoročně je v EU vyplýtváno přibližně 88 milionů tun potravin v hodnotě 143 milionů EUR. Omezení plýtvání potravinami má mimořádný potenciál, pokud jde o úspory zdrojů a peněz a snížení dopadu potravin na životní prostředí. EU se **zabývá plýtváním potravinami** a současně zajišťuje bezpečnost potravin, a to objasněním příslušných pravidel EU s cílem usnadnit opatření všech účastníků (veřejných a soukromých) a prosazováním sdílení inovací a osvědčených postupů v této oblasti.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/food-safety_cs

Spotřebitelé

Spotřebitelská politika EU chrání práva spotřebitelů, zajišťuje bezpečnost výrobků, pomáhá lidem činit při pořizování zboží a služeb informovaná rozhodnutí a nabízí nástroje k řešení problémů, pokud nastanou.

Jednotný trh EU nabízí spotřebitelům větší výběr, flexibilitu, jakost a protihodnotu. Může však spotřebitelům způsobovat rovněž problémy, zejména v rychle se rozvíjejících oblastech, jako jsou digitální, energetické a finanční služby. Spotřebitelská politika EU zajišťuje prosazování práv občanů, jestliže se při nákupu zboží nebo služeb z jiných zemí EU, a to i na internetu, setkají s problémy. To v celé EU pomáhá budovat důvěru spotřebitelů, což je dobré i pro podniky, které na jednotném trhu EU obchodují na přeshraničním základě.

Co EU dělá

EU nabízí spotřebitelům soubor praktických práv, jež lze využít v případě, že nastanou problémy:

- Ve všech druzích dopravy byly stanoveny minimální standardy práv cestujících, včetně informování, pomoci a odškodnění v případě zrušení spojů či dlouhých zpoždění.
- Při nákupech na internetu mají spotřebitelé 14denní lhůtu na rozmyšlení nákupu a odstoupení od smlouvy. Do dvou týdnů mohou také výrobek vrátit a získat své peníze zpět.
- Od června 2017 **byly zrušeny poplatky za roaming**. Evropané, kteří cestují v rámci EU, platí za roamingová volání, SMS a data domácí ceny.
- Jestliže se výrobek zakoupený v EU (na internetu nebo v kamenné prodejně) liší od inzerovaného výrobku nebo nefunguje náležitě, má spotřebitel nárok přinejmenším na bezplatnou opravu nebo výměnu.
- Od roku 2016 zajišťují pravidla EU pro hypoteční úvěry jednoznačné informace v reklamách a včasné informování spotřebitelů před podpisem smlouvy.

EU pomáhá také při rychlém a účinném řešení sporů s obchodníky. Tyto levné, rychlé postupy lze využít u vnitrostátních i přeshraničních sporů. Platforma pro **řešení sporů on-line** umožňuje spotřebitelům a obchodníkům řešit spory týkající se nákupů na internetu uskutečněných zcela on-line. **Síť evropských spotřebitelských center** poskytuje spotřebitelům bezplatnou pomoc a rady při jejich přeshraničních nákupech.

Na hračky, elektrické spotřebiče, kosmetiku a léčivé přípravky se vztahují přísné bezpečnostní normy a přísná pravidla zajišťují, aby byly **nebezpečné výrobky** staženy z trhu. Každý rok je prostřednictvím **systému rychlého varování EU pro nebezpečné nepotravinářské výrobky** oznámeno více než 200 různých nebezpečných výrobků.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/consumers_cs

facebook.com/EUJustice

@EU_Consumer

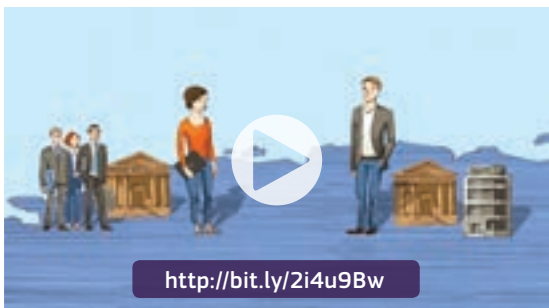
Bankovní a finanční služby

EU se snaží zajistit, aby finanční systém zůstal silný a bezpečný a aby jednotný trh nabízel spotřebitelům a podnikům finanční produkty, které potřebují.

Finanční instituce a trhy mají zásadní význam pro stabilitu a růst hospodářství EU. Poskytují domácnostem a podnikům finanční prostředky, umožňují lidem šetřit a investovat, nabízejí pojištění proti rizikům a usnadňují platby.

Selhání finančního systému může mít dalekosáhlé důsledky. Finanční krize v roce 2008 ukázala, že žádná jednotlivá země EU nemůže sama řídit finanční sektor a dohlížet na rizika ohrožující finanční stabilitu. Bezprostředně po krizi provedla EU ambiciózní reformy k posílení finančního systému a schopnosti EU vypořádat se s budoucími finančními a hospodářskými otřesy. To zahrnuje posílení pravidel na ochranu vkladů v případě úpadku bank.

Co EU dělá

Cílem EU je vybudovat silný, bezpečný finanční sektor posílením dozoru nad finančními institucemi a regulací složitých finančních produktů. Evropská komise sleduje účinnost **reforem** zavedených v posledním desetiletí, které pomohly zajistit větší stabilitu a odolnost finančního systému. Bude se také i nadále zabývat zbývajícími riziky a zajistí, aby regulační rámec držel krok s technologickým a hospodářským vývojem.

Jednotný soubor pravidel vytvořil společné předpisy pro dozor nad požadavky na bankovní kapitál, zlepšil ochranu vkladatelů a řízení bank v problémech. Bankovní unie převedla v deva-

tnácti členských státech eurozóny dozor nad bankami a řešení krizových situací bank z vnitrostátní úrovně na úroveň EU. **Unie kapitálových trhů** vytváří potřebný rámec pro mobilizaci kapitálu v Evropě a jeho směřování na všechny společnosti, včetně malých a středních podniků, a na infrastrukturní projekty, jež potřebují prostředky k rozšiřování činnosti a vytváření pracovních míst.

V EU dosud neexistuje plně integrovaný jednotný trh **finančních služeb pro spotřebitele**, které jsou dosud poskytovány většinou na vnitrostátní úrovni. To spotřebitelům ztěžuje přístup k finančním produktům, jako jsou bankovní účty, kreditní karty, hypotéky a pojištění, nebo jejich převod na přeshraničním základě. EU usiluje o zajištění lepšího fungování finančních služeb pro spotřebitele a malé investory. Přijala například opatření, která mají v celé EU zaručit právo na přístup k základním bankovním účtům. Snaží se taktéž dále využít potenciál digitalizace a technologického rozvoje ke zlepšení přístupu spotřebitelů k finančním službám.

Udržitelné financování znamená poskytování finančních prostředků na investice s přihlédnutím k environmentálním a sociálním aspektům a aspektům správy. EU zkoumá, jak tyto aspekty začlenit do rámce finanční politiky s cílem uvolnit financování pro udržitelný růst.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/banking-and-finance_cs

@EU_Finance

Hospodářská soutěž

Pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže mají zajistit, aby všechny společnosti soutěžily na jednotném trhu za spravedlivých a rovných podmínek ve prospěch spotřebitelů, podniků a celého evropského hospodářství.

Spolu s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a vnitrostátními soudy prosazuje Evropská komise **politiku EU v oblasti hospodářské soutěže** a příslušná pravidla, aby bylo zajištěno, že trhy fungují lépe a že společnosti vzájemně soutěží za spravedlivých podmínek. To pomáhá snížit ceny a zvýšit kvalitu, podněcuje to inovace a efektivnost a zajišťuje širší výběr pro spotřebitele.

Co EU dělá

Komise přijímá opatření ohledně:

- kartelů nebo jiných protiprávních dohod mezi podniky, které mají zabránit soutěži nebo stanovit uměle vysoké ceny,
- zneužití dominantního postavení, kdy se významný hráč snaží vytlačit své konkurenty z trhu,
- fúzí a podobných dohod mezi podniky, které mohou ovlivnit hospodářskou soutěž na jednotném trhu,
- **finanční podpory (státní podpory) ze strany vlády členských států EU pro podniky**, která může narušit hospodářskou soutěž na jednotném trhu, a
- prosazování kultury hospodářské soutěže na mezinárodní úrovni.

Šetření EU týkající se praktik narušujících hospodářskou soutěž se nevztahují pouze na zboží, nýbrž také na povolání a služby. Komise sleduje pomoc, kterou vlády členských států poskytují podnikům (státní podporu), aby bylo zajištěno, že určitým podnikům neposkytují neoprávněnou výhodu v porovnání s jejich konkurenty. To pomáhá zajistit v Evropě větší spravedlnost a podporuje to růst. Státní podpora může být přípustná, pokud pomáhá znevýhodněným regionům, malým a středním podnikům, výzkumu a vývoji, ochraně životního prostředí, vzdělávání, zaměstnanosti nebo kultuře či je podporuje.

<http://bit.ly/2bOwMln>

Pokud jde o příklad protiprávní státní podpory, v roce 2016 dospěla Komise k závěru, že **Irsko poskytlo společnosti Apple neoprávněné daňové zvýhodnění ve výši až 13 miliard EUR**. To je podle pravidel EU v oblasti státní podpory protiprávní, jelikož společnost Apple mohla odvádět podstatně nižší daně než ostatní podniky. Irsko musí nyní zajistit navrácení protiprávní podpory. Velkým společnostem je zabráněno ve využití jejich vyjednávací síly k uložení podmínek, které by jejich dodavatelům či zákazníkům ztěžovaly obchodování s jejich konkurenty. Například v roce 2017 **uložila Evropská komise společnosti Google pokutu ve výši 2,42 miliardy EUR** za zneužití dominantního postavení na trhu jako vyhledávacího týmu, že na stránkách s výsledky vyhledávání systematicky zvýhodňovala svou

službu pro porovnávání prodejních nabídek oproti službám konkurentů. Některé další příklady případů, jimiž se Evropská komise zabývala, jsou uvedeny [zde](#).

Více informací: https://ec.europa.eu/info/topics/competition_cs

@EU_Competition

Daně

Zatímco za stanovení daňových sazeb a výběr daní odpovídají vlády jednotlivých členských států, EU zajišťuje, aby občané nebo podniky z jiného členského státu nebyli diskriminováni a aby daně nepředstavovaly překážku pro jednotný trh EU.

Vlády členských států mohou svobodně navrhnout své daňové předpisy podle svých vnitrostátních priorit. Přitom však musí dodržovat určité základní zásady, jako je zákaz diskriminace a respektování volného pohybu zboží a služeb na jednotném trhu. Stále více podniků a jednotlivců působí ve více než jedné zemi, takže je pro ně snazší pokusit se s využitím právních prostředků odvádět nejmenší možnou daň („vyhýbání se daňovým povinnostem“) nebo daně neplatit („daňové úniky“). Jednotlivá země nemůže vyřešit tyto problémy sama, proto členské státy EU v zájmu zajištění spravedlivého zdanění spolupracují.

Co EU dělá

EU nehraje při výběru daní ani stanovování daňových sazeb přímou roli. Úlohou EU je dohlížet na vnitrostátní daňové předpisy, aby bylo zajištěno, že jsou v souladu s určitými politikami EU, jako je:

- podpora hospodářského růstu a tvorby pracovních míst,
- zajištění volného toku zboží, služeb a kapitálu na jednotném trhu EU,
- zajištění toho, aby podniky v jedné zemi neměly neoprávněnou výhodu v porovnání se svými konkurenty v jiné zemi,
- zajištění toho, aby daně nediskriminovaly spotřebitele, pracovníky či podniky z ostatních zemí EU.

S rozhodnutími EU týkajícími se daňových záležitostí musí souhlasit vlády všech členských států, aby byly zohledněny zájmy každé země EU. V případě některých daní, jako je daň z přidané hodnoty nebo spotřební daň z benzínu, tabáku a alkoholu, se členské státy dohodly na obecném sladění svých předpisů a minimálních sazeb, aby se zabránilo nekalé hospodářské soutěži na jednotném trhu.

Daňové předpisy jednoho členského státu by neměly umožňovat osobám nebo podnikům v jiném členském státě vyhnout se daňovým povinnostem. K řešení tohoto problému je zapotřebí opatření na úrovni EU a v posledních letech bylo dosaženo významného pokroku, včetně přijetí **akčního plánu** pro boj s daňovými podvody a daňovými úniky.

Úzká koordinace mezi daňovými správami pomáhá také zabránit podnikům v tom, aby využívaly mezer mezi systémy jednotlivých zemí s cílem snížit výši odváděných daní.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/taxation_cs

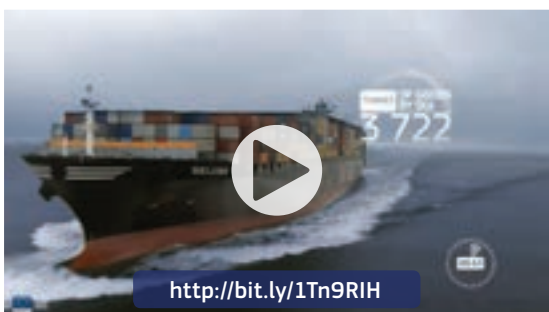
Cla

Celní unie EU znamená, že všechny členské státy spolupracují s cílem zajistit volný oběh zboží dováženého do EU a jeho bezpečnost pro lidi, zvířata a životní prostředí.

- Celní unie znamená, že dotčené země uplatňují na zboží dovážené na jejich území z ostatních částí světa stejnou celní sazbu a interně clo neukládají. V případě EU to znamená, že se při přepravě zboží z jednoho členského státu do druhého neplatí clo.
- Celní politika je jednou z několika málo výlučných pravomocí Evropské unie. Evropská komise navrhuje právní předpisy týkající se celních záležitostí EU a zajišťuje jejich uplatňování.

Co EU dělá

V praxi je **celní unie EU** řízena **28 vnitrostátními celními správami**, které jednájí jako jedna. Chrání spotřebitele před zbožím, které by mohlo být nebezpečné nebo nevhodné pro jejich zdraví, a zvířata a životní prostředí chrání před chorobami rostlin a nákazami zvířat. Přispívají rovněž k boji proti organizované trestné činnosti a terorismu a zajišťují, aby nebyly nezákonně vyvezeny evropské skvosty.

Celní orgány brání také nezákonnému vývozu odpadů, neboť jedním z jejich hlavních úkolů je ochrana životního prostředí. Pro podniky celní unie znamená, že bez ohledu na místo vstupu zboží do EU platí stejná pravidla, a že jakmile bylo zboží celně odbaveno, může se volně pohybovat nebo být prodáno kdekoli na celním území EU.

V roce 2015 vyřídilo více než 2 000 celních úřadů v EU, které fungují 365 dnů v roce, téměř 293 milionů celních prohlášení.

V současnosti se celní politika EU zaměřuje na tyto oblasti:

- zajištění účinné spolupráce všech členských států v rámci celní unie,
- navrhování právních předpisů a postupů pro větší bezpečnost a ochranu občanů,
- napomáhání zemím EU při výměně informací, které by mohly být užitečné pro celní úřady, a
- zajištění volného pohybu zboží z jednoho členského státu do druhého na jednotném trhu EU.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/customs_cs

Kultura a média

EU usiluje o ochranu společného evropského kulturního dědictví a o zajištění jeho dostupnosti pro všechny. Podporuje umění a pomáhá našim kreativním a audiovizuálním odvětvím rozvíjet se, zejména prostřednictvím programu Kreativní Evropa.

Kultura a kreativita jsou základem evropského projektu a ústředním bodem kulturní politiky EU. EU usiluje o ochranu kulturního dědictví a rozmanitosti ve všech zemích a o využití příspěvku kulturních a kreativních odvětví k zaměstnanosti a růstu v souladu se zásadami **Evropského programu pro kulturu**. V roce 2014 představovala tato odvětví 4,5 % HDP v EU a připadalo na ně přibližně 3,8 % pracovní síly v EU (8,5 milionu osob). Politika EU usiluje rovněž o řešení společných výzev, jako je přechod k digitální výrobě a obsahu nebo způsob podpory inovací v kulturním odvětví.

Co EU dělá

<http://bit.ly/2jmBE3d>

Program **Kreativní Evropa** má posílit evropská kulturní a kreativní odvětví a během sedmileté doby trvání má poskytnout financování pro 250 000 umělců a pracovníků v oblasti kultury, 2 000 kin, 800 filmů a 4 500 překladů knih. Částku ve výši 1,46 miliardy EUR investuje do:

- podpory evropské kulturní a jazykové rozmanitosti,
- posílení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti v kreativních odvětvích,
- pomoci kreativnímu a kulturnímu odvětví, aby co nejvíce využívala digitální technologie a vyvíjela nové obchodní modely, a
- přiblížení kreativních děl širšímu publiku v Evropě i na mezinárodní úrovni.

Komise také koordinuje tvorbu politik, výzkum a podávání zpráv s ohledem na širokou škálu témat, od mediální gramotnosti a digitální distribuce po ochranu kulturního dědictví nebo kulturu ve vnějších vztazích. Mimoto podporuje spolupráci a vzájemné učení mezi členskými státy v rámci **otevřené metody koordinace**. Program Kreativní Evropa podporuje také iniciativy, jako jsou **cený EU** za kulturní dědictví, architekturu, literaturu a hudbu a **evropská hlavní města kultury**.

Audiovizuální a mediální politika EU má stejně jako u ostatního zboží a služeb zajistit, aby se na audiovizuální média (film, televize a video) vztahovala unijní pravidla k zajištění jejich volného a spravedlivého oběhu na jednotném trhu bez ohledu na způsob jejich poskytování. **Hlavní pravidla** vyžadují, aby země EU koordinovaly vzájemně záležitosti, jako je ochrana dětí a spotřebitelů, zaručení plurality sdělovacích prostředků, ochrana kulturní rozmanitosti a boj proti rasové nenávisti a nenávisti k náboženství. Pravidla EU podporují rovněž výrobu a distribuci evropských filmů a dalšího obsahu s cílem podporovat kulturní rozmanitost.

Rok 2018 je Evropským rokem evropského dědictví.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/culture-and-media_cs

facebook.com/CreativeEuropeEU

@europe_creative

Mládež

Prostřednictvím svých politik v oblasti mládeže se EU snaží poskytnout mladým lidem více příležitostí ve vzdělávání a na trhu práce a zajistit, aby se mohli plně zapojit do všech oblastí společnosti.

Pro evropskou společnost a demokratický život má sociální začleňování mladých lidí zásadní význam. **Strategie EU pro mládež** podporuje zdraví a dobré životní podmínky mládeže, její zapojení do společnosti, dobrovolnickou činnost a zaměstnanost a podnikání. Politiky EU v oblasti mládeže rovněž poskytují mladým lidem šanci odstranit nedostatky ve vzdělání a dovednostech, a umožňují jim tudíž plně se podílet na budování společnosti. To je obzvláště důležité, jelikož nezaměstnanost mladých lidí je dosud značně vysoká.

Co EU dělá

EU zavedla řadu programů a iniciativ s cílem pomoci mladým lidem v Evropě hrát aktivnější úlohu ve společnosti a využít zkušenosti z jiné země. Patří mezi ně zejména tyto programy a iniciativy:

- **Erasmus+** je program EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě. Jeho rozpočet ve výši 14,7 miliardy EUR zajistí více než čtyřem milionům Evropanů možnost studovat, zúčastnit se odborné přípravy, získat pracovní zkušenosti a vykonávat dobrovolnickou činnost v zahraničí.
- Komise zdůrazňuje, že jako prostředek vzájemné komunikace mezi mladými lidmi a osobami s rozhodovací pravomocí je zapotřebí **strukturovaný dialog** s cílem získat nezprostředkované názory mladých lidí na politické záležitosti. Strukturovaný dialog je organizován v osmnáctiměsíčních cyklech, z nichž se každý zaměřuje na konkrétní téma a umožňuje mladým lidem se k tomuto tématu vyjádřit.
- Program **Erasmus pro mladé podnikatele** pomáhá novým nebo mladým evropským podnikatelům získat dovednosti, které jsou zapotřebí k zakládání a provozování malých podniků.
- **Evropský sbor solidarity** je nová iniciativa EU, která má mladým lidem poskytnout příležitosti k dobrovolné práci nebo práci na projektech v jejich vlastní zemi či v zahraničí, které přinášejí prospěch komunitám a lidem v celé Evropě.
- **Záruka pro mladé lidi**, financovaná částkou 8,8 miliardy EUR, podporuje zaměstnávání mladých lidí tím, že zajišťuje, aby všichni mladí lidé mladší 25 let obdrželi do čtyř měsíců od okamžiku, kdy ukončili formální vzdělání nebo se stali nezaměstnanými, kvalitní nabídku zaměstnání, učňovské přípravy, stáže nebo dalšího vzdělávání.

Evropský portál pro mládež poskytuje informace o těchto i jiných iniciativách EU, které jsou určeny mladým lidem z celé Evropy, zatímco Evropský portál pracovní mobility **EURES** pomáhá spojit uchazeče o zaměstnání a podniky nabízející volná pracovní místa v celé EU a na Islandu, v Lichtenštejnsku, v Norsku a ve Švýcarsku.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/youth_cs

facebook.com/EuropeanYouthEU/

@EuropeanYouthEU

Sport

EU propaguje zdravotní přínosy a pozitivní hodnoty spojené se sportem, podporuje spolupráci mezi tvůrci politik a dialog se sportovními organizacemi a zabývá se problémy, jako je doping, manipulace s výsledky zápasů a násilí.

Sport a cvičení jsou nedílnou součástí života milionů Evropanů. Kromě podpory lepšího zdraví a pohody pomáhá sport řešit otázky, jako je rasismus, sociální vyloučení a genderová nerovnost. Sport má také značné ekonomické přínosy a je důležitým nástrojem ve vnějších vztazích EU. **Politika EU v oblasti sportu** se nyní provádí především prostřednictvím programu Erasmus+.

Co EU dělá

EU se zaměřuje na sport jako na způsob, jak udržet zdraví lidí, vytvářet komunity, posilovat sociální začleňování a prosazovat rovné příležitosti.

- Program **Erasmus+** spolufinancuje iniciativy, které pomáhají rozvíjet, sdílet a zavádět inovativní nápady a postupy na podporu sportu na základní úrovni. Program „Erasmus+ sport“ pomáhá rozvíjet evropskou dimenzi sportu a posiluje spolupráci mezi sportovními organizacemi, orgány veřejné moci a dalšími stranami.
- Sport může odstranit sociální rozdíly, posilnit postavení lidí a poskytnout příležitosti k rozvoji vůdčích dovedností. Členským státům EU, jež žádají **Evropský sociální fond** a **Evropský fond pro regionální rozvoj** o granty, se doporučuje zahrnout projekty, které podporují sociální začleňování prostřednictvím sportu. **Ceny #BelInclusive EU Sport** oceňují organizace, které využívají sílu sportu ke zlepšení sociálního začleňování znevýhodněných skupin.
- **Evropský týden sportu** vybízí Evropany k aktivitě v jejich každodenním životě.
- Evropská komise podněcuje sportovní organizace k uplatňování zásad **dobré správy**.
- Evropská komise postupně začleňuje sport do dvoustranných dohod se třetími zeměmi.

Spolupráce mezi členskými státy EU v oblasti sportu je schvalována prostřednictvím víceletého pracovního plánu EU pro sport. **Poslední plán** (na období 2017–2020) stanoví tyto tři priority: integrita sportu, hospodářský rozměr sportu a sport a společnost. Evropská komise spolupracuje s členskými státy a zúčastněnými subjekty při prosazování úlohy sportu a při hledání řešení problémů, s nimiž se evropský sport potýká.

Průzkum Eurobarometr týkající se **sportu a fyzické aktivity** ukazuje, že občané EU nemají dostatek pohybu. **Zdravotní politika EU** propaguje cvičení sdílením osvědčených postupů mezi zeměmi EU a se zúčastněnými stranami a prostřednictvím platformy EU pro stravu, tělesnou aktivitu a zdraví, která poskytuje fórum zabývající se negativními trendy. **Pokyny EU**

v oblasti tělesné aktivity (2008) a **doporučení Rady o podpoře zdraví upevňující tělesné aktivity ve všech odvětvích** (2013) ukazují, jak mohou aktivitu podpořit vnitrostátní politiky.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/sport_cs

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme/

@EUSport

Rozpočet

Rozpočet EU pomáhá dosahovat toho, co má pro Evropany význam. Spojením prostředků na úrovni EU mohou členské státy dosáhnout mnohem více, než by bylo možné, pokud by jednaly samostatně.

Rozpočet EU podporuje celou škálu politik prováděných v rámci Evropské unie a pomohl EU upevnit její silnou úlohu na mezinárodní scéně jakožto čelného představitele v boji proti změně klimatu a jakožto největšího dárce humanitární a rozvojové pomoci ve světě.

Během hospodářské a finanční krize se ukázalo, že rozpočet EU je účinným nástrojem při podpoře investic. V době, kdy byly vnitrostátní rozpočty v mnoha členských státech pod značným tlakem, vyšel rozpočet EU, a zejména strukturální fondy, z krize v roce 2008 jako stabilizační faktor investující do růstu a zaměstnanosti. Nedávno podpořil rozpočet také správu vnějších hranic EU a evropskou reakci na uprchlickou krizi a na hrozbu organizované trestné činnosti a terorismu.

Co EU dělá

<http://Europa.eu/!Xv33Tb>

EU schvaluje dlouhodobé výdajové plány (**víceletý finanční rámec**), které poskytují stabilní základ pro plnění rozpočtu během nejméně pětiletého období. Stávající víceletý finanční rámec se vztahuje na období 2014–2020 a umožňuje EU investovat v tomto období přibližně 1 bilion EUR.

O ročním rozpočtu se rozhoduje demokraticky. Rozpočet nejprve navrhne Evropská komise. Vlády jednotlivých členských států (prostřednictvím Rady Evropské unie) a přímo volený Evropský parlament pak návrh schvalují. Schválený návrh se poté stává rozpočtem na příští rok. Přibližně 94 % rozpočtu je vynaloženo v členských státech a mimo EU na rozvojovou a humanitární pomoc a 6 % je určeno na správu EU.

Roční rozpočet EU v roce 2017 činil přibližně 158 miliard EUR – což je v absolutním vyjádření vysoká částka, která však představuje pouze 1 % bohatství, jež každý rok vytvoří ekonomiky členských států. Zhruba 80 % rozpočtu je financováno z vnitrostátních příspěvků, které jsou založeny na hrubém národním důchodu a dani z přidané hodnoty.

Na základě doporučení Rady Evropský parlament každý rok rozhoduje o tom, zda Komisi udělí „absolutorium“ za plnění rozpočtu EU. Tento postup zajišťuje plnou odpovědnost a transparentnost a udělení absolutoria vede k formálnímu uzavření účetnictví za daný rok.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/budget_cs
Diskusní dokument Evropské komise o budoucnosti financí EU

facebook.com/EUbudget

@EU_Budget

Předcházení podvodům

Evropský úřad pro boj proti podvodům zajišťuje, aby byly peníze daňových poplatníků využity co nejlépe, a to vyšetřováním případů podvodů, korupce a protiprávních činností týkajících se finančních prostředků EU.

Korupce a podvody mohou vážně poškodit hospodářství a snížit důvěru občanů v demokratické instituce a procesy. Institucionální korupce však není jedinou hrozbou. Pašování cigaret, vyhýbání se dovozním clům z obuvi a oděvů, získání dotací na pěstování pomerančů v neexistujících hospodářstvích – k dispozici je mnoho příkladů podvodů, rozsáhlých i malých, jež mohou evropské daňové poplatníky připravit o peníze. Jen samotná korupce stojí podle odhadů hospodářství EU každý rok 120 miliard EUR, což je jen o něco méně, než kolik činí roční rozpočet EU.

S cílem čelit těmto hrozbám vyšetřuje **Evropský úřad pro boj proti podvodům** (známý rovněž jako OLAF) případy podvodů, korupce a jiných protiprávních činností týkajících se finančních prostředků EU, jakož i závažná pochybení ze strany zaměstnanců EU a členů orgánů EU, a pomáhá orgánům vypracovávat a provádět politiky pro předcházení podvodům a jejich odhalování. Úřad je součástí Evropské komise, při vyšetřování však jedná zcela nezávisle.

Co EU dělá

Jestliže se poté, co Evropský úřad pro boj proti podvodům posoudí případ podezření na korupci nebo podvod týkající se finančních prostředků EU, ukáže, že podezření je opodstatněné, je zahájeno vyšetřování. Tato vyšetřování mohou zahrnovat výsledky a inspekce na místě. Úřad bude koordinovat rovněž inspekce prováděné orgány pro boj proti podvodům v členských státech, kterých se daný případ týká.

Po uzavření vyšetřování doporučí úřad orgánům EU a vládám dotčených členských států opatření: k těmto doporučením obvykle patří zahájení trestního vyšetřování, zpětný výběr finančních prostředků nebo jiná disciplinární opatření. Úřad poté sleduje, jak jsou tato doporučení provedena.

Vnitrostátní celní orgány provádějí spolu s úřadem (a jinými agenturami EU) pravidelně společné celní operace s cílem zabránit pašování a podvodům v některých vysoce rizikových oblastech a na zjištěných trasách. Například v roce 2016 vedly společné celní operace financované Evropským úřadem pro boj proti podvodům k zabavení 11 milionů cigaret a stovek tisíc padělaných polovodičů a tisíců litrů nafty.

Úřad přispívá rovněž k vypracování, sledování a provádění politik EU v oblasti boje proti podvodům a úzce při tom spolupracuje s Evropským parlamentem a Radou Evropské unie.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/fraud-prevention_cs

@OLAFPress

3 Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření

1 KDO JE KDO

Evropská unie je založena na právním státě. To znamená, že každé opatření přijaté EU je založeno na smlouvách, jež dobrovolně a demokraticky schválily všechny země EU. Smlouvy jsou sjednány a schváleny všemi členskými státy EU a poté jsou ratifikovány jejich parlamenty nebo v referendu.

Smlouvy stanoví cíle Evropské unie a pravidla týkající se fungování orgánů EU, přijímání rozhodnutí a vztahů mezi EU a jejími členskými státy. Smlouvy jsou pozměněny pokaždé, když k EU přistoupí nové členské státy. Čas od času jsou pozměněny rovněž za účelem reformy orgánů Evropské unie a přidělení nových oblastí odpovědnosti.

Poslední pozměňující smlouva, Lisabonská smlouva, vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009. Dřívější smlouvy jsou nyní začleněny do stávajícího konsolidovaného znění, které zahrnuje Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o fungování Evropské unie.

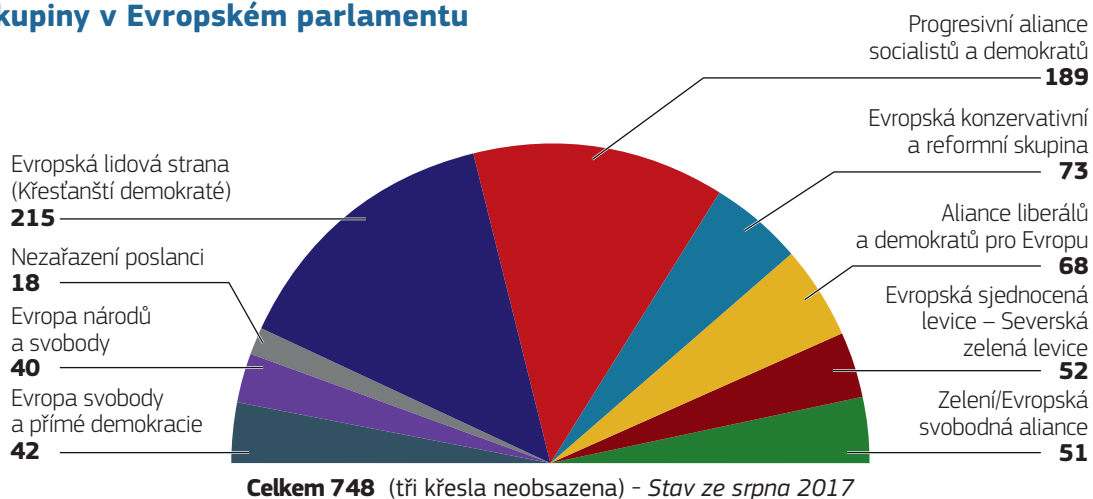
Nedávno se EU dohodla na **Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii**, což je mezivládní smlouva, která zúčastněným zemím ukládá povinnost zavést přísná pravidla, jež mají zaručit vyrovnané veřejné rozpočty, a která posiluje správu eurozóny.

Rozhodování na úrovni EU zahrnuje různé evropské orgány, konkrétně:

- **Evropský parlament**
- **Evropskou radu**
- **Radu a**
- **Evropskou komisi.**

Nové právní předpisy obvykle navrhuje Evropská komise, zatímco Evropský parlament a Rada (která se nazývá též Radou Evropské unie) je přijímají. Členské státy a dotčený orgán nebo orgány EU je poté provádějí.

Politické skupiny v Evropském parlamentu

Evropský parlament

Evropský parlament volí občané EU v přímých volbách, které se konají co pět let (naposledy v roce 2014). Každý členský stát volí určitý počet poslanců; křesla jsou přidělena podle počtu obyvatel v každém členském státě. Parlament zasedá v Bruselu a ve Štrasburku. V současnosti je předsedou Evropského parlamentu Antonio Tajani.

Poslanci Evropského parlamentu vytvářejí politické skupiny a rovněž výbory, které zkoumají návrhy nových právních předpisů v různých oblastech politiky.

Pokud jde o rozhodování, Parlament odpovídá za tyto kroky:

- Schvalování, změny či zamítnutí právních předpisů EU – spolu s Radou Evropské unie – na základě návrhů Evropské komise. Parlament má rovněž stejnou odpovědnost jako Rada za schválení rozpočtu EU (který navrhuje Evropská komise).
- Rozhodování o mezinárodních dohodách.
- Rozhodování o rozšíření EU.

- Volba předsedy Komise na návrh členských států a poté schválení celé Komise.
- Přezkum pracovního programu Komise a požadování návrhů právních předpisů.

Činnost Parlamentu zahrnuje dvě hlavní fáze.

- Výbory pro přípravu právních předpisů: Parlament má dvacet výborů a dva podvýbory, z nichž se každý zabývá určitou oblastí politiky. Výbory zkoumají návrhy právních předpisů a poslanci Evropského parlamentu a politické skupiny mohou předložit pozměňovací návrhy nebo navrhnout, aby byly předložené právní předpisy zamítnuty. Předtím, než je rozhodnuto o hlasování v určité konkrétní záležitosti, jsou tyto otázky projednány rovněž v rámci politických skupin.
- Právní předpisy jsou schváleny, pozměněny nebo zamítnuty na plenárních zasedáních: tj. tehdy, když se všichni poslanci Evropského parlamentu sejdou ke konečnému hlasování o navrhovaných právních předpisech a předložených pozměňovacích návrzích. Tato plenární zasedání se obvykle konají ve Štrasburku a další zasedání se konají v Bruselu.

Evropská rada

Evropská rada, která má sídlo v Bruselu, je tvořena hlavami států nebo předsedy vlád všech členských států EU, předsedou Evropské komise a vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Současným předsedou Evropské rady je Donald Tusk.

V Evropské radě se scházejí vedoucí představitelé EU, aby stanovili politický program EU. Evropská rada představuje nejvyšší úroveň politické spolupráce mezi členskými státy EU. Evropská rada má podobu (obvykle čtvrtletních) vrcholných schůzek vedoucích představitelů EU, kterým předsedá předseda Evropské rady, jehož volí samotná Evropská rada na dvouapůlleté funkční období (jež lze jednou prodloužit). Předseda může svolat také další schůzky, na nichž se řeší bezodkladné záležitosti.

Evropská rada obvykle rozhoduje jednomyslně, nebo v některých případech kvalifikovanou většinou. Hlasovat mohou pouze hlavy států nebo předsedové vlád.

Evropská rada:

- rozhoduje o celkovém směřování a politických prioritách EU, nevydává však právní předpisy,
- zabývá se složitými nebo citlivými otázkami, jež nelze vyřešit na nižších úrovních mezivládní spolupráce,
- stanoví společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU s přihlédnutím ke strategickým zájmům EU a obranným důsledkům,
- navrhuje a jmenuje kandidáty na některé důležité pozice na úrovni EU, jako je předseda Evropské komise nebo prezident Evropské centrální banky.

V případě jakékoli záležitosti může Evropská rada:

- požádat Evropskou komisi, aby předložila návrh, který danou záležitost řeší,
- postoupit ji Radě Evropské unie, aby se jí zabývala.

Rada

Spolu s Evropským parlamentem je Rada hlavním orgánem EU s rozhodovací pravomocí. Je známá rovněž jako Rada Evropské unie. V Radě se scházejí ministři jednotlivých členských států, aby projednali, pozměnili nebo přijali právní předpisy a koordinovali politiky. Ministři mají pravomoc zavazovat své vlády k přijetí opatření, která byla na zasedáních schválena. Předsednictví v Radě se mezi členskými státy EU co šest měsíců střídá a předsednictví odpovídá za vedení všech zasedání Rady a za stanovení pořadí jednání.

Rada:

- spolu s Evropským parlamentem projednává a přijímá právní předpisy EU, a to na základě návrhů Evropské komise,
- koordinuje politiky jednotlivých zemí EU,
- vypracovává zahraniční a bezpečnostní politiku EU podle pokynů Evropské rady,
- uzavírá dohody mezi EU a ostatními zeměmi nebo mezinárodními organizacemi,
- spolu s Evropským parlamentem schvaluje roční rozpočet EU.

Zasedání se účastní ministři, kteří odpovídají za projednávanou politiku. Například ministři životního prostředí se scházejí v Radě pro životní prostředí. Ministři zasedají několikrát ročně, aby rozhodli o záležitostech týkajících se EU; v průběhu celého roku se konají schůzky státních úředníků, na nichž jsou projednávány podrobnosti politiky.

Aby byla rozhodnutí schválena, je obvykle zapotřebí kvalifikovaná většina, která je stanovena jako 55 % členských států (při současném počtu 28 členů to znamená celkem 16) představujících nejméně 65 % obyvatelstva EU. K zablokování rozhodnutí jsou zapotřebí nejméně čtyři země, které zastupují alespoň 35 % obyvatelstva EU. Některá témata, jako je zahraniční politika a daně, však vyžadují jednomyslné hlasování (všechny členské státy pro) a u procedurálních a administrativních záležitostí se vyžaduje prostá většina.

Rada se nesmí zaměřovat s **Radou Evropy**, která není orgánem EU, nýbrž mezinárodní organizací, jež byla založena na podporu demokracie a k ochraně lidských práv a právního státu v Evropě. Jejimi členy je 47 evropských zemí, včetně 28 členských států EU.

Evropská komise

Evropská komise je hlavním orgánem, který řídí každodenní činnost EU. Jedná se o jediný orgán EU, který může navrhnout právní předpisy (často na žádost Evropského parlamentu nebo Rady), ačkoli hlasování o nich probíhá v Parlamentu a Radě. Většina zaměstnanců Komise působí v Bruselu nebo Lucemburku, v hlavních městech všech členských států EU se však nacházejí kanceláře „zastoupení“.

Komisi tvoří kolegium **28 komisařů**, jednoho z každého členského státu EU, včetně předsedy (od roku 2014 jím je Jean-Claude Juncker) a místopředsedů.

Předsedu Junckera navrhla Evropská rada na základě výsledků voleb do Evropského parlamentu a hlasoval pro něj Evropský parlament. Bylo to poprvé, kdy výsledky voleb do Evropského parlamentu pomohly rozhodnout o tom, kdo by měl vést Evropskou komisi. Jelikož ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 získala nejvíce hlasů Evropská lidová strana, byl předsedou Komise zvolen Jean-Claude Juncker, její hlavní kandidát (tzv. *Spitzenkandidat*).

Jakmile je nominován předseda Komise, navrhne Rada Evropské unie po dohodě s nominovaným předsedou ostatních 27 členů Komise, a všech 28 členů je pak jako celek schváleno Evropským parlamentem. Komisaři představují během pětiletého funkčního období politické vedení Komise. Každému komisaři přidělí předseda odpovědnost za určitou oblast politiky.

Zaměstnanci Komise jsou ekvivalentem státní služby v členském státě a jsou zařazeni do jednotlivých oddělení známých jako generální ředitelství a útvary, jež se podobají ministerstvům na vnitrostátní úrovni.

Rozhodnutí Komise jsou přijímána na základě společné odpovědnosti sboru komisařů. Při rozhodování si jsou všichni komisaři rovni a jsou za tato rozhodnutí stejně odpovědní. Nemají individuální rozhodovací pravomoci s výjimkou zmocnění v určitých případech.

Z 28 komisařů je šest místopředsedů (včetně prvního místopředsedy a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku), kteří zastávají tyto funkce navíc k obvyklému portfoliu komisaře. Místopředsedové jednájí jménem předsedy a koordinují práci ve své oblasti působnosti, a to společně s několika komisaři. Komise si pro období do roku 2019 vytyčila deset **priorit**.

Rozhodnutí jsou obvykle přijímána na základě konsenzu, může se však uskutečnit i hlasování. V tomto případě jsou rozhodnutí přijímána prostou většinou a každý komisař má jeden hlas. Příslušné **generální ředitelství** se pak danou záležitostí zabývá. Obvykle se tak děje ve formě předlohy **legislativních návrhů**.

Agentury Evropské unie

Při práci je Evropské unii nápomocna řada **agentur EU**, což jsou samostatné právní subjekty zřízené za účelem plnění konkrétních úkolů podle práva EU. Tyto agentury se zabývají záležitostmi a problémy, které ovlivňují každodenní život osob žijících v EU. Mají značný dopad a poskytují orgánům EU a členským státům odborné znalosti v rozmanitých oblastech, jako je kybernetická bezpečnost, bezpečnost potravin a léčivých přípravků, ochrana životního prostředí, základní práva a bezpečnost hranic.

2 ROZHODOVÁNÍ

Rozhodovacího procesu v EU se účastní různé instituce, přičemž v čele stojí Evropský parlament, Rada a Evropská komise.

Evropská komise obvykle navrhuje nové právní akty, které poté přijímá Parlament a Rada. V některých případech tak může Rada učinit sama.

Existuje několik druhů právních aktů, které se uplatňují různým způsobem.

- **Nařízení** je právní předpis, který je přímo použitelný a závazný ve všech členských státech. Členské státy je nemusí provést ve vnitrostátním právu, ačkoliv může být nutné vnitrostátní předpisy případně pozměnit, aby se zabránilo rozporům s nařízením.
- **Směrnice** je právní předpis, který členské státy nebo skupinu členských států zavazuje k dosažení určitého cíle. Směrnice je obvykle nutno provést ve vnitrostátním právu, aby byly účinné. Důležité je, že směrnice určuje výsledek, jehož má být dosaženo: je na členských státech, aby jednotlivě rozhodly, jak to zajistit.
- **Rozhodnutí** může být určeno členskými státy, skupině osob, či dokonce jednotlivcům. Je závazné v celém rozsahu. Rozhodnutí se používají například ve věcech navrhovaných fúzí mezi podniky.
- **Doporučení a stanoviska** umožňují orgánům EU sdělit členským státům a v některých případech jednotlivým občanům svůj názor, nejsou však závazná a neukládají dotyčné osobě nebo subjektu žádné právní povinnosti.

Každý návrh nového právního aktu EU je v souladu s určitým článkem Smlouvy, jenž představuje právní základ návrhu. To určuje, který legislativní postup je třeba použít.

Většina právních předpisů je přijímána řádným legislativním postupem.

Řádný legislativní postup

Řádný legislativní postup, který se nazývá rovněž postupem spolurozhodování, je při přijímání právních předpisů EU nejčastějším postupem. Tento postup staví Evropský parlament a Radu na roveň a právní předpisy vydané pomocí tohoto postupu představují společné akty Parlamentu a Rady. Tento postup se používá u naprosté většiny právních předpisů EU, které se vztahují na širokou škálu oblastí, jako jsou práva spotřebitelů, ochrana životního prostředí a doprava. V rámci řádného legislativního postupu předloží Komise návrh, který musí přijmout Parlament i Rada. Postup po obdržení návrhu je následující:

První čtení

- Evropský parlament návrh projedná ve svých výborech. V těchto výborech jsou předloženy případné pozměňovací návrhy a je o nich hlasováno. Poté je návrh předložen celému Parlamentu, který o něm (a o dalších pozměňovacích návrzích) hlasuje na plenárním zasedání.
- Rada a členské státy právní předpis podrobně posoudí; většina těchto diskusí se odehrává v pracovní skupině úředníků. Na této technické úrovni, nebo na úrovních těsně nad ní, lze vyřešit mnoho otázek, ačkoliv některé záležitosti je nutno schválit na zasedáních příslušných ministrů. Rada dospěje k politické dohodě ohledně právního předpisu – k tomu může dojít před hlasováním Parlamentu nebo posléze. Po hlasování Parlamentu je politická dohoda přeměněna na oficiální společný postoj. Pokud se společný postoj Rady liší od hlasování Parlamentu, postupuje právní předpis do druhého čtení, aby se vyřešily případné rozdíly.
- Zástupci Parlamentu a Rady se často setkávají neformálně, aby se pokusili dohodnout před formálním schválením svých postojů. Jestliže se dohodnou, přijme Rada naprosto stejné znění jako Parlament a návrh se stává právním předpisem. Toto se nazývá dohodou v prvním čtení.

Druhé čtení

- Není-li v prvním čtení dosaženo dohody, začíná druhé čtení. Má podobnou formu jako první čtení, tentokrát však Parlament posuzuje změny navrhané Radou a hlasuje o nich a Rada poté zvažuje návrhy Parlamentu. Druhé čtení je rychlejší proces než první čtení, jelikož projednat lze pouze rozdíly mezi postoji Parlamentu a Rady a jednotlivé prvky jsou časově omezené.
- Je možné, že se Parlament a Rada v této fázi dohodnou (dohoda ve druhém čtení). Nemohou-li oba orgány dospět ke společnému rozhodnutí ohledně navrhovaného právního aktu, je tento postoupen dohodovacímu výboru, který je složen ze stejného počtu zástupců Parlamentu a Rady. Tento dohodovací postup je ojedinělý. Většina právních aktů je přijata řádným legislativním postupem v prvním nebo ve druhém čtení.
- Jakmile je schváleno konečné znění a provedeny všechny překlady, je právní předpis předložen Parlamentu a Radě znovu, aby jej mohly přijmout jako právní akt. Poté je zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie ve 24 úředních jazycích EU. Právní předpis stanoví datum provedení v členských státech, nebo v případě nařízení datum vstupu v platnost.

Nejsou-li právní předpisy provedeny, může Komise podat na členské státy žalobu a požádat o uložení sankcí. Téměř veškeré prosazování právních předpisů EU se uskutečňuje v členských státech. To někdy vede ke stížnostem na nestejně uplatňování pravidel v jednotlivých zemích. Některá rozhodnutí jsou vymáhána přímo na úrovni EU, zejména pokud jde o právo hospodářské soutěže, například antimonopolní řízení. Více informací viz oddíl nazvaný „Zajištění dodržování právních předpisů EU“.

Kdo další se účastní konzultací?

Při rozhodování v řadě oblastí politiky vedou Parlament, Rada a Komise konzultace s **Evropským hospodářským a sociálním výborem** (jehož předsedou je od roku 2015 Georges Dassis). Jeho členové zastupují různé hospodářské a sociální zájmové skupiny, které společně tvoří organizovanou občanskou společnost.

Evropský výbor regionů (jehož předsedou je od roku 2017 Karl-Heinz Lambertz) je složen ze zástupců regionálních a místních samospráv. Parlament, Rada a Komise musí tento výbor konzultovat v záležitostech, které jsou důležité pro regiony.

Stanoviska poradních výborů nejsou pro orgány EU závazná.

Konzultovány mohou být i jiné instituce a subjekty, pokud návrh spadá do jejich oblasti zájmu či odbornosti, například Evropská centrální banka v případech návrhů týkajících se hospodářských nebo finančních záležitostí.

Dohled ze strany členských států

Vnitrostátní parlamenty dostávají návrhy legislativních aktů současně s Evropským parlamentem a Radou. Mohou se k nim vyjádřit, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí jsou přijímána na nevhodnější úrovni. Na opatření EU se vztahuje zásada subsidiarity, což znamená, že s výjimkou oblastí, v nichž má EU výlučné pravomoci, jedná EU pouze v případě, bude-li dané opatření účinnější na úrovni EU než na vnitrostátní úrovni. Vnitrostátní parlamenty sledují náležitě uplatňování této zásady v rozhodovacím procesu EU a mohou vydat „odůvodněná stanoviska“, pakliže se domnívají, že tato zásada není dodržena.

Zapojení občanů

Každý občan EU má právo předložit Evropskému parlamentu petici v jednom z 24 úředních jazyků EU, a to ve formě stížnosti nebo žádosti, která se týká záležitosti spadající do oblasti činnosti Evropské unie. Petice posuzuje Petiční výbor Parlamentu, který rozhoduje o jejich přípustnosti a odpovídá za jejich vyřízení.

Občané se mohou přímo podílet také na vypracování politik EU, a to tak, že vyzvou Evropskou komisi, aby předložila návrh týkající se záležitosti, s ohledem na něž může EU vydávat právní předpisy. Evropskou občanskou iniciativu, jak se tato aktivita nazývá, musí podpořit alespoň 1 milion občanů EU, kteří pocházejí nejméně ze sedmi z 28 členských států. V každém z těchto sedmi členských států se vyžaduje minimální počet podpisů.

Koordinace politik členských států – příklad hospodářské politiky

V rámci hospodářské a měnové unie je hospodářská politika EU založena na úzké koordinaci vnitrostátních hospodářských politik. Tuto koordinaci zajišťují ministři hospodářství a financí, kteří společně tvoří **Radu pro hospodářské a finanční věci**.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Společná zahraniční a bezpečnostní politika je organizovaná, schválená zahraniční politika EU, zejména pro bezpečnostní a obrannou diplomacii a opatření. Rozhodnutí vyžadují jednomyslnost členských států v Radě Evropské unie, jakmile jsou však schválena, lze o určitých aspektech rozhodovat kvalifikovanou většinou. Zahraniční politiku EU zastupuje vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředseda Komise (v současnosti je to paní Federica Mogheriniová), který také předsedá zasedáním ministrů zahraničí.

Uzavírání mezinárodních dohod

Rada každý rok uzavře (tj. oficiálně podepíše) řadu dohod mezi Evropskou unií a třetími zeměmi a také s mezinárodními organizacemi. Tyto dohody mohou zahrnovat obecné oblasti, jako je obchod, spolupráce a rozvoj, nebo se mohou zabývat konkrétními tématy, jako je textil, rybolov, věda a technika nebo doprava. U všech mezinárodních dohod v oblastech, na něž se vztahuje řádný legislativní postup, se vyžaduje souhlas Parlamentu.

Schvalování rozpočtu EU

O **ročním rozpočtu EU** rozhodují společně Evropský parlament a Rada. Jestliže se tyto dva orgány nedohodnou, uplatňují se dohodovací postupy, dokud není rozpočet schválen. Více informací viz oddíl „Přijímání opatření: rozpočet EU“.

3 ZAJIŠTĚNÍ DODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU

Soudní dvůr Evropské unie zajišťuje, aby byly právní předpisy EU vykládány a uplatňovány ve všech členských státech stejně. Soudní dvůr má pravomoc urovnávat právní spory mezi členskými státy, orgány, podniky a jednotlivci v EU. Aby bylo možno zvládnout mnoho tisíc žalob, které obdrží, je rozdělen na dva hlavní subjekty: Soudní dvůr a Tribunál.

Je-li v důsledku jednání či nečinnosti orgánu EU nebo jeho zaměstnanců způsobena újma soukromé osobě nebo podniku, je možné podat žalobu Soudnímu dvoru, a to jedním ze dvou způsobů:

- nepřímo prostřednictvím vnitrostátních soudů, které se mohou rozhodnout, že věc postoupí Soudnímu dvoru,
- přímo Tribunálu, pokud se jich rozhodnutí orgánu EU dotýká přímo a individuálně.

Jestliže se někdo domnívá, že orgány v některé zemi porušily právní předpisy EU, může použít **oficiální postup pro vyřizování stížností**.

Jak Soudní dvůr funguje

Věci jsou projednávány ve dvou fázích:

- **Písemná část řízení.** Strany předloží Soudnímu dvoru písemná prohlášení. Připomínky mohou předložit i vnitrostátní orgány, orgány EU a někdy i soukromé osoby. Všechna tato podání soudce-zpravodaj shrne a poté probíhá jednání na všeobecném zasedání Soudního dvora.
- **Ústní část řízení.** Jedná se o veřejné slyšení: právní zástupci obou stran mohou předložit svou věc soudcům a generálnímu advokátovi, kteří jim mohou klást otázky. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že je zapotřebí stanovisko generálního advokáta, je toto stanovisko vydáno do několika týdnů po slyšení. Soudci se poté poradí a vynešou svůj verdikt.

Řízení Tribunálu je podobné s výjimkou toho, že většinu případů projednávají tři soudci a generální advokáti zde nejsou.

Ostatní justiční orgány EU

Veřejný ochránce práv přijímá a prošetřuje stížnosti a pomáhá určit případy nesprávného úředního postupu v orgánech, institucích a jiných subjektech EU. Podat stížnost veřejnému ochránci práv může kterýkoli občan EU, osoba trvale pobývajícím v EU, sdružení nebo podnik v členském státě EU.

Evropský inspektor ochrany údajů je pověřen ochranou osobních údajů (a soukromí) občanů EU a osob trvale pobývajících v EU, které jsou orgány EU uchovávány v elektronické, písemné nebo vizuální podobě. Prosazuje rovněž osvědčené postupy v této oblasti u orgánů, institucí a jiných subjektů EU.

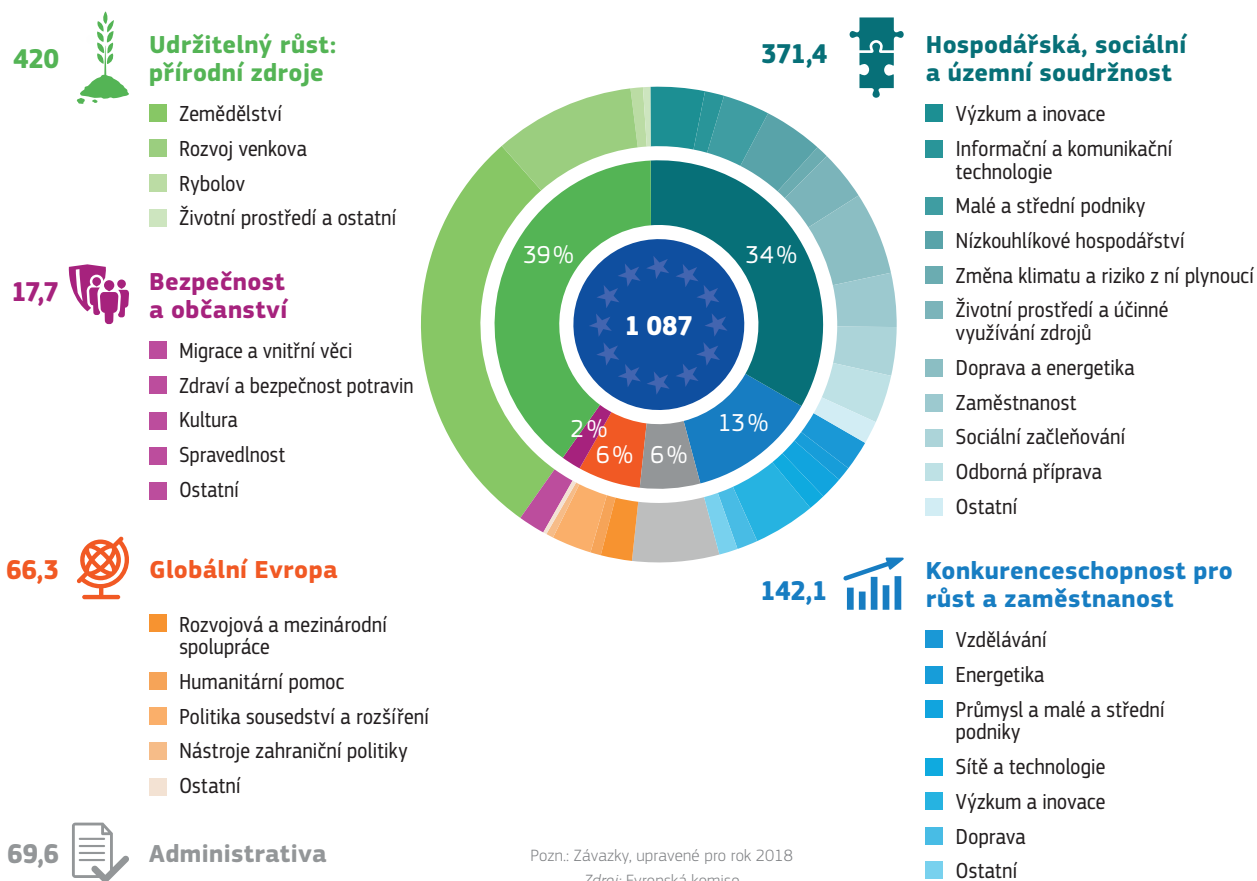
4 PŘIJÍMÁNÍ OPATŘENÍ: ROZPOČET EU

EU schvaluje dlouhodobé výdajové plány (víceletý finanční rámec), které poskytují stabilní základ pro plnění rozpočtu během nejméně pětiletého období. Víceletý finanční rámec umožňuje EU doplnit vnitrostátní rozpočty financováním politik s přidanou hodnotou EU. Stávající víceletý finanční rámec zahrnuje období 2014–2020 a umožňuje EU investovat v tomto období přibližně 1 bilion EUR v pěti oblastech činnosti EU.

Víceletý finanční rámec stanoví maximální roční částky (stropy), které může EU vynaložit v různých kategoriích výdajů (okruzích). O ročním rozpočtu EU rozhodují společně Evropský parlament a Rada Evropské unie. Parlament o něm jedná ve dvou po sobě následujících čteních a rozpočet vstupuje v platnost, jakmile jej podepsal předseda Parlamentu. Výbor pro rozpočtovou kontrolu Parlamentu sleduje plnění rozpočtu a Parlament každý rok rozhoduje o tom, zda schválí plnění rozpočtu ze strany Komise za předchozí rozpočtový rok.

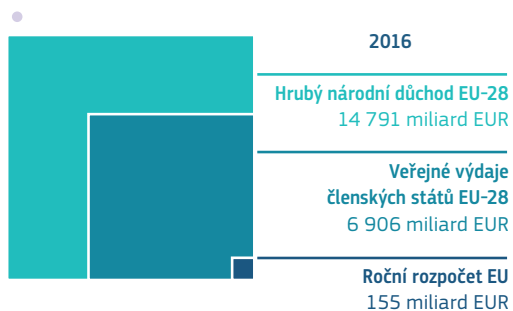
Roční rozpočet EU v roce 2017 činil přibližně 158 miliard EUR – což je v absolutním vyjádření vysoká částka, která však představuje pouze 1 % bohatství, jež každý rok vytvoří ekonomiky členských států.

Oblasti financované z rozpočtu EU (2014–2020) v miliardách EUR

Pozn.: Závazky, upravené pro rok 2018
Zdroj: Evropská komise

Rozpočet EU ve srovnání s celkovými příjmy a veřejnými výdaji EU

Zdroj: Evropská komise

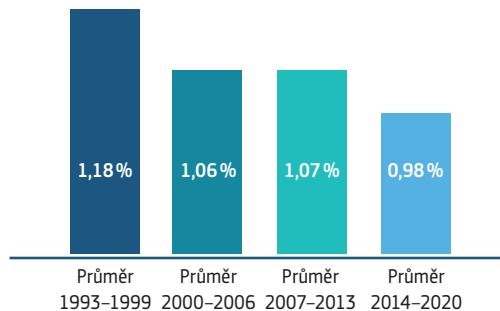
Komise odpovídá za řízení a plnění rozpočtu EU a za politiky a programy přijaté Parlamentem a Radou. Převážnou část vlastního plnění rozpočtu a vynakládání finančních prostředků zajišťují vnitrostátní a místní orgány, Komise však odpovídá za dozor. Komise plní rozpočet pod ostražitým dohledem **Evropského účetního dvora**. Oba orgány mají zajistit řádné finanční řízení.

Na základě doporučení Rady rozhoduje Evropský parlament každý rok o tom, zda Komisi udělí „absolutorium“ za způsob plnění rozpočtu EU Komisí. Tento postup zajišťuje plnou odpovědnost a transparentnost a udělení absolutoria vede k formálnímu uzavření účetnictví za daný rok.

Hlavní finanční instituce EU jsou tyto:

Evropský účetní dvůr je nezávislá externí kontrolní instituce Evropské unie. Evropský účetní dvůr ověřuje náležitě obdržení příjmů Unie, legalitu a správnost výdajů a řádné finanční řízení. Své úkoly plní nezávisle na ostatních orgánech EU a vládách.

Výše rozpočtu EU jako procentní podíl hrubého národního důchodu

Údaje: strop plateb do rozpočtu EU vyjádřený jako procentní podíl HND EU
Zdroj: Evropská komise

Evropská centrální banka je nezávislá instituce hospodářské a měnové unie, ke které patří všechny členské státy EU. Přijímá rozhodnutí, aniž by si vyžádala pokyny od vlád či jiných orgánů EU. Jejím hlavním účelem je zachovávat měnovou stabilitu v eurozóně zajištěním nízké a stabilní inflace spotřebitelských cen.

Evropská investiční banka je bankou Evropské unie. Vlastní ji členské státy a jejím posláním je půjčovat peněžní prostředky na investice, které podporují cíle EU. Zaměřuje se na zvýšení potenciálu EU v oblasti zaměstnanosti a růstu a na podporu opatření v oblasti klimatu a politik EU za jejími hranicemi.

Euroskupina sestává z ministrů hospodářství a financí členských států eurozóny. Jedná na podporu hospodářského růstu a finanční stability v eurozóně prostřednictvím koordinace hospodářských politik.

Viz rovněž následující stránky v oddíle 2: „Rozpočet“, „Bankovní a finanční služby“, „Hospodářství, finance a euro“, „Předcházení podvodům“ a „Daně“.

Obrat'te se na EU

ON-LINE

Informace ve všech úředních jazycích Evropské unie jsou k dispozici na portálu Europa:
<http://europa.eu>

OSOBNĚ

V celé Evropě se nacházejí stovky místních informačních středisek EU.

Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce:

https://europa.eu/european-union/contact_cs

TELEFONICKY NEBO E-MAILEM

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie.

Můžete ji kontaktovat na bezplatné telefonní lince: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří mobilní telefonní operátoři neposkytují přístup k linkám s předčíslem 00 800 nebo mohou tyto hovory zpoplatňovat), nebo ze zemí mimo EU na placené telefonní lince: +32 22999696, nebo můžete použít elektronický formulář uvedený na adrese https://europa.eu/european-union/contact_cs

ČTENÍ O EVROPĚ

Publikace o EU jsou pouze na jedno kliknutí dostupné na internetových stránkách EU Bookshop:
<http://bookshop.europa.eu>

ZASTOUPENÍ EVROPSKÉ KOMISE

Evropská komise má kanceláře (zastoupení) ve všech členských státech Evropské unie:
https://ec.europa.eu/info/contact/local-offices-eu-member-countries_en

INFORMAČNÍ KANCELÁŘE EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Evropský parlament má informační kancelář v každém členském státě Evropské unie:
http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/information_offices.html

DELEGACE EVROPSKÉ UNIE

Evropská unie má rovněž delegace v ostatních částech světa:
https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/area/geo_en

